

1	Innhold	
2	Forslag oversendt redaksjonskomiteen 1 til 44	4
3	1. Minstekrav til karakterbegrunnelse	4
4	2. Flere innfartsparkeringer i Bergensområdet.....	4
5	3. Reform av prosedyren for grunnlovsendring	5
6	4. Gjennomgang av benådningsregulverket	5
7	5. Permisjonsrettigheter	6
8	6. Yrkesskadeerstatning.....	7
9	7. Vold i nære relasjoner.....	7
10	8. Prostitusjon.....	7
11	9. Livslang læring	7
12	10. Fagskoler	8
13	11. Byutvikling i Indre Laksevåg	9
14	12. Bybane til alle Bergens bydeler	10
15	13. Vestlandsbanen – Et moderne lyntog fra Bergen til Oslo i flerbrukskonsept og med 16 forgreininger til Haugesund og Stavanger.	10
17	14. Aksjonærregisteret i Norge	11
18	15. Offentlig gjeldsordning	13
19	16. Stans i vindkraft	15
20	17. Klimatiltak i 10 punkter	17
21	18. Barnevern	19
22	19. Bergen kommune bør innføre skolefrokost på alle sine grunnskoler	20
23	20. Bilfritt Bergen sentrum innen 2030	20
24	21. Barnetrygden (2 likelydende forslag).....	21
25	22. Rødgrønn skattepolitikk (2 likelydende forslag).....	21
26	23. Ja til et nasjonalt månedskort for ungdom!	22
27	24. Utvidelse av LIM-prosjektet til flere bydeler	23
28	25. Tannhelse.....	24
29	26. ID-merking og kastrering av katter	24
30	27. E39 Danmarks plass	24
31	28. Kollektivtransport:	25
32	29. Barnehagebemanning.....	25
33	30. Tilsyn med barnehager	25
34	31. Forsvars – og utenrikspolitikk	26
35	32. Avskaffe abortnemndene (2 likelydende forslag)	27

36	33.	Fremtidens næringer (2 likelydende forslag)	27
37	34.	Barnetrygden	28
38	35.	Vindkraftutbygging – et høyt spill om norsk natur!	28
39	36.	Bro over Bjørnefjorden utsettes, og E16/Bergensbanen og E39 Nordover fra Bergen	
40		prioriteres opp.	29
41	37.	Noen prinsipper for transformasjon av nye sentrumsområder i Bergen	30
42	38.	Anti-slaveri-lov	31
43	39.	Barnevaksinasjonsprogrammet må bli en rettighet for alle barn i Norge, og foreldre som	
44		vil motsette seg vaksinasjon må avgi skriftlig erklæring om dette.	32
45	40.	Arbeiderpartiet må ta initiativet i debatten om sivil og militær beredskap.	33
46	41.	Privatisering av barnehager og utdanningssektoren.....	34
47	42.	Et organisert og seriøst arbeidsliv	35
48	43.	Skolegudstjenester	36
49	44.	Studentboliger	37
50		Forslag som er foreslått avvist pga. at det er gjeldende politikk (45-47).....	37
51	45.	Lære- og praksisplasser.....	37
52	46.	Utdanningssystemet	37
53	47.	Nei til vindmøller i Stølsheimen	38
54		Forslag som anses ivaretatt i byrådets politikk. Oversendes bystyregruppen (48)	38
55	48.	Dei nynorske røtene i Åsane	38
56		Forslag som er i tråd med gjeldende politikk. Oversendes bystyregruppen for videre arbeid. (49)	39
57	49.	Autisme.....	39
58		Forslag som foreslås oversendes det nye styret og bystyregruppen (50)	40
59	50.	Et løft for Løvestakksiden.....	40
60		Forslag som oversendes bystyregruppen (51-59)	41
61	51.	Tiltak for begrensnig av utslipp - miljøgift på Slettebakken.	41
62	52.	Den grønne byen – park – treplanting	42
63	53.	Hele folket i arbeid!	42
64	54.	Universell utforming	43
65	55.	Brostein.....	43
66	56.	Båtliv i Storelungeren.....	43
67	57.	Vurdere opptrapping av omsorgsbaserte rustiltak for unge (cannabis)	44
68	58.	Bevar Arnavågen.....	45
69	59.	Revitalisering av Ytre Arna	45
70		Forslag oversendes styret (60)	45
71	60.	Arbeidsgruppe for transformasjon av sentrumsområder og næringsutvikling	45

72	Forslag oversendes Vestland AP og bystyregruppen (61-62).....	46
73	61. Et organisert arbeidsliv:	46
74	62. En aktiv alderdom	46
75	Forslag vedtas oversendes Vestland AP (63-66)	47
76	63. Nei til fjorddeponering.....	47
77	64. Vannkraft	47
78	65. Buekorpsene i Bergen.....	48
79	66. Nei til vindmøller i Stølsheimen Landskapsvernområd	48
80	Forslag oversendes fylkestingsgruppen (67).....	48
81	67. Kollektivtransport i bydelene	49
82	Forslag oversendes stortingsgruppen (68-69).....	49
83	68. Institusjonsnavn	49
84	69. Strakstiltak nødvendig for å øke godstransport på jernbane.	49
85		
86		

Forslag oversendt redaksjonskomiteen 1 til 44

Forslag fra arbeiderpartiets studentlag i Bergen

1. Minstekrav til karakterbegrunnelse

I dag finnes det ingen krav til begrunnelse for karakter fra sensors side. Med hjemmel i universitets- og høyskoleloven § 5-3 har studenter rett på begrunnelse for karakterfastsettingen av sine prestasjoner. Videre i § 5-3 (3) har kandidaten rett på at sensorveiledningen skal være tilgjengelig for kandidaten etter at karakter er fastsatt. Ofte består begrunnelsen for karakteren av tall som ikke gir noe læringsutbytte, eller legger vekt på ting som ikke er viktig i henhold til sensorveiledningen.

Arbeiderpartiet i Bergen mener at:

- Det skal fastsettes minstekrav for begrunnelse ved eksamen ved norske høyere utdanningsintituser.

Vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.

2. Flere innfartsparkeringer i Bergensområdet

De globale klimagassutslippene fortsetter å øke og menneskeskapte klimaendringer er en av vår tids største utfordringer. For å kunne løse klimaproblemene kreves det innsats både fra hvert enkelt, privat og offentlig næringsliv, og staten. Norge har satt seg som mål at utslipp av klimagasser i 2030 skal være redusert med minst 40 prosent siden 1990.

Det står følgende i klima – og energihandlingsplanen for Bergen som ble vedtatt i bystyret 21. september 2016: «Bærekraftig vekst i byene er en forutsetning for å nå Norges klimamål. Bergen skal være en motor for fornybar energi og grønt, bærekraftig næringsliv. Byrådets ambisjon er at Bergen skal bli den grønneste storbyen i Norge»-.

Utslipp fra veitrafikk utgjorde i 2017 8,8 % av Norges totale klimagassutslipp. Og reduksjon i bil – og annen veitrafikk er et punkt som kan utgjøre en forskjell på klimagassutslippene. Mange har fortsatt lengre reisevei til jobb og andre hverdagslige aktiviteter enn de klarer å gå og sykle, og er derfor avhengig av annen transport. At flere reiser kollektivt er et middel for å redusere biltrafikken.

Men hvis vi ønsker at flere skal bruke kollektivtransport i byen vår, som et virkemiddel i å redusere biltrafikken, må vi sørge for at det er enda mer attraktivt å bruke kollektivtransport i Bergensområdet. Virkemidler som kan gjøre kollektivtransporten enda mer attraktiv å bruke er gjerne å ha lave billettpriser på enkelt – og periodebilletter på buss, tog og bane og et godt og utbyggt kollektivtilbud.

Men det holder ikke å bare fokusere på et godt kollektivtilbud hvis det ikke er reelt tilbud for innbyggerne. Mange er avhengig av å bruke bilen deler av veien for at kollektivtransport skal være et reelt alternativ for dem. Men det er vanskelig å sette fra seg bilen for å ta buss og

132
133 bane videre hvis det ikke finnes tilstrekkelig med parkeringsplasser rundt terminalene i
134 bydelene, eller hvis de parkeringsplassene som finnes er utilgjengelige eller belagt med
135 parkeringsavgift. Arbeiderpartiets Studentlag i Bergen foreslår derfor at vi øker andelen
136 innfartsparkeringer i Bergensområdet, slik at bruk av kollektivtransport blir et reelt alternativ
137 for enda flere innbyggere.

138
139 **Arbeiderpartiets studentlag i Bergen mener at:**

- 140 • Jobbe for enda større grad av innfartsparkeringer rundt bydelssentrene og andre steder hvor
141 det er behov.

142
143 *Vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*
144

145 3. Reform av prosedyren for grunnlovsendring
146

147 Norge er det eneste nordiske land som ikke krever dobbelt grunnlovsvedtak (to vedtak i
148 parlamentet i to påfølgende stortingsperioder) for endringer i Grunnloven. Etter Grunnloven
149 § 121 er det tilstrekkelig at et forslag til grunnlovsendring legges frem i stortingsperiode nr. 1,
150 Stortinget tar først stilling til grunnlovsforslaget i stortingsperiode nr. 2. Vi får altså en
151 situasjon der Stortinget ikke behandler grunnlovsforslag på forslagstidspunktet, og ikke kan
152 gjøre endringer på vedtakstidspunktet (grunnlovsforslagene kan kun vedtas eller forkastes
153 som de er). Konsekvensen blir at grunnlovsforslag gjerne fremmes i mange alternativ, og de
154 ulike alternativene er ofte ubegrunnede. Det gjør det vanskelig med et offentlig ordskifte
155 rundt grunnlovsforslag. Partienes stortingsvalgprogram presenterer kun partiets standpunkt til
156 egne grunnlovsforslag, før stortingsperiode nr. 2 har ikke partiene noe incentiv til å ta
157 standpunkt til andre partiers grunnlovsforslag. Et krav til dobbelt grunnlovsvedtak vil kunne
158 bidra til en mer levende grunnlovsdiskusjon, og dermed styrke demokratiet.

159
160 I tillegg vil en slik endring av grunnlovsprosedyren sikre enda grundigere grunnlovsvedtak,
161 fordi grunnlovsforslag da blir utsatt for en lovteknisk og politisk kontroll allerede ved
162 behandlingen i stortingsperiode nr. 1. Kilde: Holmøyvik, Eirik: Reform av grunnlovsprosedyren, Kritisk
163 juss 01/2018 (volum 56) – Open Access
164

165 **Arbeiderpartiets Studentlag i Bergen mener at**
166

- 167 • Det skal kreves dobbelt grunnlovsvedtak for endring av Grunnloven.

168
169 *Vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*
170

171 4. Gjennomgang av benådningsregelverket
172

173 Grunnloven § 20 gir regjeringen rett til å benåde forbrytere. En benådning er en ettergivelse
174 eller nedsettelse av idømt straff, slik at den straffedømte enten slipper å sone (mer) eller får
175 tillatelse til å sone mindre. Kriminalomsorgen beskriver ordningen som en «sikkerhetsventil i
176 det strafferettslige reaksjonssystemet.»
177

Benådningsregelverket ble aktualisert ved Trumps benådning av partifellen Joe Arpaio. Saken illustrerer en risiko ved benådning; for mange fremsto Trumps avgjørelse politisert og ikke tilstrekkelig uavhengig. I Norge utløste benådningen av Arne Treholt og Odd Nerdrum debatt.

Det er særlig tre aspekt ved det norske benådningsregelverket en gjennomgang må tematisere:

1) Mer offentlighet rundt benådningspraksisen (uten å bryte taushetsplikten). I dag er informasjon om benådningspraksis lite tilgjengelig for offentligheten. At benådningspraksis blir mer offentlig tilgjengelig vil kunne medføre grundigere vurderinger av om det skal gis benådning - i tillegg til å gjøre benådningsordningen mer forutsigbar for dem som vurderer å søke benådning

2) Tydeligere kriterier for benådning. Stortinget har ikke stilt lovbestemte krav til regjeringens bruk av sin rett til å benåde. Klarere kriterier for benådning vil bidra til å hindre vilkårlig benådningspraksis og dermed at benådningsvedtak ikke resulterer i usaklig forskjellsbehandling.

3) Krav til begrunnelse. I dag er et positivt eller negativt benådningsvedtak fritatt fra et krav til begrunnelse. Det inngir ikke tillit til avgjørelsen.

Kilder: <https://www.kriminalomsorgen.no/benaadning.246834.no.html> og Frostad, Magne: Benådningsinstituttet i Grunnloven § 20, Tidsskrift for strafferett nr. 3 2013 s. 341-376 – (TFST-2013-341) - med videre henvisninger.

Arbeiderpartiets Studentlag i Bergen mener at

- Benådningsregelverket skal gjennomgås.

Vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.

5. Permisjonsrettigheter

Permisjonsrettigheter i forbindelse med svangerskap og fødsel har et klart kjønnsperspektiv. Dette gjelder både helseperspektivet for mor og barn, og sosial beskyttelse for mødre.

Kvinner har derfor et særskilt vern i norsk lov, som skal ivareta andre forhold enn omsorgsansvaret. Endring av rettigheter til foreldrepermisjon er omfattende, og kan ikke gjennomføres uten at både kvinners og menns stilling ivaretas. Skal fedre og medforeldre ha en reell mulighet til å ta større del av omsorgsansvaret, må retten til foreldrepenger være knyttet til egen inntekt.

Arbeiderpartiets Studentlag i Bergen ønsker:

- Arbeide for å øke lengden på foreldrepermisjonen, en likere deling av foreldre-permisjonen og kvinners rettigheter ved svangerskap og fødsel.
- Arbeide for at fedre/medforeldre opparbeider selvstendig rett til foreldrepenger.

Vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.

6. Yrkesskadeerstatning

Forskjellene i helsetilbudet for kvinner og menn medfører ulik behandling for samme sykdomsforhold. Kvinnerelaterte lidelser har lavere status, og forskning, diagnostisering, medisiner og behandling tar i for stor grad utgangspunkt i menns sykdomsbilde. Såkalte «ubestemte helseplager» og muskel- og skjelettlidelser defineres ikke som yrkesskade-/sykdom, og utløser ikke rett til yrkesskadeerstatning. Arbeiderpartiet mener jobbrelaterte skader og sykdommer må sidestilles med andre typer yrkesskade.

Arbeiderpartiets Studentlag i Bergen ønsker:

- Arbeide for at belastningslidelser gir rett til yrkesskadeerstatning.

Vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.

Kilder: ILO-konvensjonen for barsel og svangerskap (nr. 183)
(https://lovdata.no/dokument/TRAKTAT/traktat/2000-05-30-33/KAPITTEL_1)

7. Vold i nære relasjoner

Vold i nære relasjoner er et alvorlig samfunnsproblem, og en krenkelse av menneskerettighetene. Personer utsatt for vold har lavere yrkesdeltakelse og dårligere helse, og det er viktig at alle kommuner får oversikt over omfanget i sin kommune.

Arbeiderpartiets Studentlag i Bergen ønsker:

- Arbeide for at alle kommuner etablerer tiltak mot vold i nære relasjoner.

Vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen

8. Prostitusjon

Prostitusjon defineres som kjøp og salg av seksuelle tjenester. Kommuner og andre offentlige instanser må styrke sin innsats på det forebyggende feltet og etablere tiltak for å hjelpe mennesker ut av prostitusjon.

Arbeiderpartiets Studentlag i Bergen ønsker:

- Arbeide for konkrete tiltak for å forebygge prostitusjon.

Vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen

9. Livslang læring

Kunnskap er makt, og derfor har lik rett til utdanning alltid vært et sentralt krav for

268 Arbeiderpartiet. Alle må sikres lik rett til grunnskole, videregående opplæring, fagskole,
269 høyere utdanning og etter- og videreutdanning. Vi må ha et arbeidsliv som tar i bruk og
270 videreutvikler den enkeltes kompetanse.

271
272 Barnehagen er en viktig grunnpilar i den norske velferdsstaten. Alle barn har krav på et
273 godt offentlig barnehagetilbud. Barnehagen skal gi trygge rammer rundt barns frie
274 spontane lek, læring og sosialisering. Barna skal få god omsorg med et tilpasset
275 pedagogisk opplegg hvor barnet står i sentrum.
276 Den offentlige fellesskolen legger grunnlaget i utdanningssystemet. Et trygt læringsmiljø
277 er avgjørende for den enkeltes og samfunnets utvikling. Arbeiderpartiet ønsker en mer
278 helhetlig skoledag, trygge økonomiske rammer og en skole som sikrer like muligheter for
279 alle. Arbeiderpartiet mener at faglige rettigheter og plikter skal være en del av
280 opplæringsplanen i videregående skole.

281
282 I voksen alder er livslang læring ofte knyttet til arbeidslivet, med daglig arbeid som en
283 viktig læringsarena. Voksnes læring er viktig som virkemiddel for sosial utjevning og økt
284 trygghet. Arbeiderpartiet skal være pådriver i utviklingen av utdanningstilbud og
285 kompetansetiltak, og skal arbeide for at relevant kompetanse blir brukt av arbeidsgiver og
286 i det enkelte arbeidsfellesskap. Hver arbeidsplass skal ha en kompetanseplan utviklet i
287 samarbeid med ansatte og tillitsvalgte. Alle ansatte skal ha rett til relevant
288 kompetanseutvikling og økonomisk uttelling. Gode rammevilkår, stipend- og
289 låne-ordninger og dekking av utgifter til livsopphold er en viktig forutsetning for at alle
290 kan benytte seg av aktuelle studietilbud.

291
292 **Arbeiderpartiets Studentlag i Bergen ønsker:**

- 293 • Arbeide for å styrke arbeidsplassbaserte tilbud innen fagopplæring og fagskole.
- 294 • Arbeide for at arbeidsgiver tilbyr nødvendig kompetanseheving ved reformer,
295 omorganisering og teknologiske endringer.

296

297 *Vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*

298

299 10. Fagskoler

300

301 Fagskolene skal tilby relevante utdanninger for fagarbeidere som ønsker fordypning og
302 spesialisering i sine fag. Arbeiderpartiet vil arbeide for en forutsigbar og bedre
303 finansieringsordning. Overordnet styring og finansiering av utdanningssektoren skal være
304 et offentlig ansvar. Utdanning gjennom fagskolen må gi studiepoeng og gode overganger
305 til høyere utdanning. Fagskolen må gjøres mer kjent og få en tydeligere plass i
306 utdannings-systemet.

307

308 Arbeiderpartiet vil styrke fag- og yrkesopplæring og rådgivningstjeneste i
309 grunnopplæringen. Kvaliteten i karriereveiledningen må styrkes, for å bidra til
310 likeverdige, tilgjengelige og godt kjente tilbud for unge og voksne i alle livsfaser. Dette
311 krever en rådgivningstjeneste hvor flere ansatte har yrkes-faglig bakgrunn. Flere
312 yrkesfaglærere med relevant fagbrev må tilsettes i fag- og yrkesopplæringen.
313 Fagskoletilbudene må videreutvikles for å gi flere påbygningsmuligheter.
314 Utdanningssystemet må åpnes ytterligere for å etablere et mest mulig sømløst system.

315 Partene i arbeidslivet er sentrale aktører i planlegging og iverksetting av etter- og
316 videreutdanningstiltak.

317

318 **Arbeiderpartiets Studentlag i Bergen ønsker:**

- 319 • Arbeide for å styrke og synliggjøre det offentlige fag-skoletilbudet.
- 320 • Arbeide for å styrke og synliggjøre Y-veien inn i høyere utdanning.
- 321 • Arbeide for å opprette nye fag- og svennebrev på relevante yrkesområder.
- 322 • Arbeide med å kvalitetssikre og tilrettelegge eksisterende og nye
- 323 • voksenopplæringsordninger.

324

325 *Vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen*

326

327 Forslag fra Laksevåg Arbeidersamfunn

328

329 **11. Byutvikling i Indre Laksevåg**

330

331 Det har de siste årene pågått en større plan- og utredningsprosess på sentrale deler av Indre
332 Laksevåg. Den vedtatte kommuneplanens samfunnsdel og strategisk temakart introduserer kollektiv-
333 og gåbyen, og utvider sentrum og kompakt byutvikling til å omfatte hele området på Laksevågsiden
334 fra Puddefjordsbroen til Laksevågneset og Simonsviken.

335 De pågående planprosessene med kommuneplanens arealdel og Strategisk planprogram for Indre
336 Laksevåg viser et stort potensial og en sterk vilje til en utvikling av transformasjonsområdene til en
337 bymessig byutvikling på Laksevåg. I tråd med bærekraftig bypolitikk skal arealkrevende industri
338 erstattes med bolig og arbeidsplassintensiv næring, handels- og servicefunksjoner og offentlige
339 kulturinstitusjoner, skoler og barnehager. Bergen kommune har i tråd med klimaavtalen i Paris og
340 statlige føringer vedtatt at all transportvekst skal tas med kollektiv, sykkel eller gange. En byvekst på
341 Laksevåg som medfører kraftig økning i personbiltransporten er derfor utenkelig i et slikt perspektiv.

342 En byvekst på Laksevågneset som innebærer i størrelsesorden 8000 nye innbyggere og tilsvarende
343 antall nye arbeidsplasser burde uansett innebære en effektiv bybaneløsning som hoved
344 transportmiddel. Dette underbygges også av silingsrapporten til kommunedelplan for kollektiv
345 Bergen sentrum Bergen vest, som anbefaler bybane til Laksevåg.

346 I strategisk planprogram som nylig har lagt ute til offentlig ettersyn planlegges bybanen etablert først
347 i 4. byggetrinn - etter omfattende utfylling av tilliggende sjøareal. Dette vil føre til en kraftig
348 trafikkvekst lokalt på Laksevåg – noe som igjen vil stride mot vedtatte klimamål.

349 Bybanen må derfor etableres på et tidlig tidspunkt i byutviklingen for å unngå økt personbiltransport
350 og CO2-utslipp.

351 **Forslag:**

- 352 • Laksevåg Arbeidersamfund ber om at årsmøtet i AP i Bergen går inn for at Indre Laksevåg får
353 en bærekraftig byutvikling med bybanen som hoved transportsystem som dermed ikke
354 innebærer økt personbiltransport.

355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395

Vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen

12. Bybane til alle Bergens bydeler

Bergen trenger et komplett utbygget bybanenett. Selv om dette må bygges ut over tid er det viktig at viljen til utbygging synliggjøres i overordnede planer og fremtidsvisjoner for byen. Etter utbygging av Fyllingsdalsbanen og Åsanebanen bør det bygges hurtigbane til Laksevåg og Loddefjord. Senere kan den videreføres til Sotra. Åsanebanen bør på sikt videreføres mot Knarvik og skape grunnlag for etablering av «Haukåsbyen». Det bør også bygges en hurtigbane med få stopp gjennom Bergensdalen til Lagunen, evt. Flesland, og senere mot Os. I tillegg bør det satses stort på innfartsparkeringer som samlokaliseres med bomstasjonene for å skape reelle alternativer for trafikantene.

En økende befolkning vil kreve et utvidet transportsystem. Det er klart nedfelt som en nasjonal forpliktelse til Parisavtalen at forurensing skal reduseres kraftig. Som et minimum innebærer dette at veksten i transportbehovet ikke kan tas med økt biltrafikk. Det bør lages en helhetlig plan for etablering av bybane til alle Bergens bydeler.

Forslag:

- Laksevåg Arbeidersamfund ber om at årsmøtet i AP i Bergen går inn for at det utarbeides en helhetlig strategisk plan for et fremtidig bybanenett i Bergen og omegnskommunene.

Vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag fra Fana Arbeiderparti

13. Vestlandsbanen – Et moderne lyntog fra Bergen til Oslo i flerbrukskonsept og med forgreininger til Haugesund og Stavanger.

I Norge flyr vi som om vi skulle vært 50 millioner innbyggere. Det er forståelig, ettersom vi ikke har et transportalternativ mellom Bergen og Oslo som kan oppfylle dagens krav til reisetid mellom vest og øst.

Omlag en tredjedel av de totale klimautslippene i Norge skyldes fossile utslipp fra fly, vogntog, bil og båt. Mellom Bergen og Oslo går det ca. 60 fly pr. dag, og 1500 vogntog passerer fjellovergangene i døgnet.

Dette er et stort klimaproblem som vi må løse.

I følge FN's klimapanel haster det med å holde temperaturøkningen under 1,5 grader og vi har her sjansen til virkelig å gjøre noe som monner. Et stort skritt i riktig retning er å investere i en moderne høyhastighetsbane med dobbeltspor.

Ikke bare miljømessig, men også økonomisk er et nytt lyntog en positiv investering. Når banen i tillegg til fjerntrafikken også betjener regional-, Intercity- og godstrafikk gjennom et flerbrukskonsept, gir det et svært høyt trafikk- og inntektsgrunnlag.

396 Tidsfaktoren er avgjørende for overgang fra fly til tog. Ved 4 timers togreise vil flyet fremdeles være
397 klart dominerende, ved 3 timer vil toget ta rundt 50 – 60 % av markedet, og ved 2,5 timer eller bedre
398 vil rundt 80 % velge toget.

399 Bergensbanen og Vestlandsbanen over Haukeli vil komme til å utfylle hverandre. Bergensbanen, ”en
400 av verdens vakreste togturer”, er viktig for turisme, fritids- og regionaltrafikken. Vestlandsbanen vil
401 effektivt frakte passasjerer og gods på bekostning av forurensende fly- og vogntogtrafikk, samt
402 betjene regionaltrafikken i et annet geografisk område enn Bergensbanen.

403 Vestlandsbanen over Haukeli vil gi store positive virkninger for Bergen og Vestlandet:

- 404 • Reisetid på 2,5 timer for passasjertrafikk mellom Bergen og Oslo med 9-10 stopp underveis.
- 405 • Viktige regionale stasjoner og reisetider, som Bergen – Odda 35 min, Haugesund 1:15 ,
406 Stavanger 1:35
- 407 • To avganger i timen i hver retning Bergen – Oslo og Bergen – Stavanger, til sammen fire
408 mellom Bergen og forgreiningspunktet ved Røldal
- 409 • Frakttid for godstrafikk på 5-6 timer til Oslo, over natten til kontinentet. Høyeste punkt på
410 645 m.o.h. og maks stigning 1,25 % gir doubling av lastekapasitet per tog, tilsvarende 60 – 70
411 gjennomsnittlig lastede trailere.
- 412 • Store positive effekter for næringsliv, miljø, veislitasje og trafikksikkerhet.

413
414 *Vedtak: Ble avvist i fjor og i 2017. Med bakgrunn av at Bergen ønsket å prioritere bergensbanen, men*
415 *oversendes redaksjonskomiteen.*

416
417 Forslag fra Åsane Arbeiderparti

418

419 14. Aksjonærregisteret i Norge

420 I dag er det slik at alle norske aksjeselskap en gang i året må sende inn en melding til
421 Aksjonærregisteret via Altinn og ett skjema med navn «Aksjonærregisteroppgave» om hvem som
422 eier selskapet pr 31.12 forrige inntektsår. Det er lovpålagt å sende dette inn innen 31. januar i
423 påfølgende regnskapsår. Dette forslaget omhandler å innføre en negativ aksept for alle selskap som
424 ikke har foretatt endringer i forrige år, slik at hvis man ikke har endring blir automatisk samme eiere
425 som året før registrert (opprettholdt) i Aksjonærregisteret.

426

427 1. Bakgrunn for forslaget

428 Som nevnt over er det i dag slik at alle norske selskap en gang i året må sende inn en melding
429 til Aksjonærregisteret via Altinn og ett skjema med navn «Aksjonærregisteroppgave» om
430 hvem som eier selskapet pr 31.12 forrige inntektsår. Dette er lovpålagt å sende inn innen 31.
431 januar i påfølgende regnskapsår

432

433 I Norge pr. februar 2018 var det registrert ca 577.000 bedrifter, og av dette utgjør det som
434 faller innen kategorien små og mellomstore bedrifter – opp til femti ansatte – ca 565.000 av
435 disse bedriftene.

436

437 Av dette er det oppgitt fra Brønnøysundregistrene at det er ca 303.000 aksjeselskap med
438 rapporteringsplikt til Aksjonærregisteret i januar 2019.

439

440 I de aller fleste selskapene er det samme eierstruktur fra år til år, og det er da ingen endring

441 å melde til Aksjonærregisteret.

442

443 2. Hvem rapporter for disse selskapene til aksjonærregisteret ?

444 Det synes iflg tilgjengelig informasjon at i all hovedsak utføres denne rapportering enten
445 av ett autorisert regnskapsførerselskap eller av en autorisert revisor. Det er de på vegne av
446 selskapet som utfører disse oppdragene, og sender inn skjemaet til Aksjonærregisteret.

447

448 3. Kostnader og besparelse ved endring av dette for norske bedrifter.

449 Ved Skatteetaten sin innføring og bruk av tvangsmulkt ble det første året utskrevet
450 tvangsmulkt for ca kr 1.100 millioner til norske bedrifter. Dette for blant annet for sent
451 innleverte, eller innlevert med feil, rapporter og regnskaper innen gitte frister. Skatteetaten
452 fikk da lovlig rett til og kreve tvangsmulkt fra norske bedrifter for disse forsinkelsene –
453 herunder årlige Aksjonærregisteroppgaver som var for sent innlevert.

454

455 Denne innkreving medførte i 2017 at enkelte norske bedrifter opplevde å få over
456 kr. 50.000,- i (maksimal) tvangsmulkt for å ha levert inn lovpålagt Aksjonærregisteroppgave
457 for sent. En Aksjonærregisteroppgave som i mange tilfeller ikke hadde noen endring, da det
458 var akkurat samme eierstruktur i selskapet som året før. Den straffen står ikke i stil med
459 forseelsen som er gjort.

460

461 I dag ligger estimert pris for ett oppdrag som nevnt under pkt 2 på ca kr 1.000,- + moms fra
462 ett autorisert regnskapsførerselskap eller en autorisert revisor.

463

464 Det medfører en kostnad for næringslivet på:

465 303.000,- x 1.000,- = 303 millioner pr år + moms.

466

467 Selv arbeider jeg i ett autorisert regnskapsførerselskap, og kan jeg opplyse at ca 98% av alle
468 våre kunder ønsker at vi utfører denne oppgaven for dem. De betaler sin stykkpris for disse
469 oppdragene.

470

471 Det er ikke urimelig å anta at en endring i rapportering av dette for de bedriftene som ikke
472 har endring i eierstruktur ett inntektsår, kan dra nytten av en slik endring og det kan
473 medføre en årlig besparelse for norsk næringsliv i en størrelsesorden på minst 250
474 millioner.

475

476 I tillegg kommer også besparelser i pålagte tvangsmulfter fra Skatteetaten til selskap som
477 i en stresset hverdag glemmer å sende inn lovpålagt Aksjonærregisteroppgave.

478

479 4. Forslag

480 Det foreslås at det innføres «negativ aksept» ved innlevering av årlig

481 Aksjonærregisteroppgave hvis det ikke har vært endring i aksjeselskapet eierstruktur forrige
482 inntektsår. Og at forrige års eierstruktur automatisk videreføres til neste år, og så videre i
483 slike tilfeller.

484

485 Forslaget innebærer at Arbeiderpartiet sin Stortingsgruppe fremmer ett forslag til enten
486 Stortinget eller Finans – eller Næringsdepartementet om at Skatteetaten pålegges og
487 innføre:

488 «negativ aksept ved innlevering av årlig Aksjonærregisteroppgave»

489
490 Dette på samme måte som en privatperson i dag ved å gi negativ aksept (unnlater og svare
491 med endringer, og godkjenner mottatt forslag) godtar det forslag som Skatteetaten har sendt
492 skatteyster som forslag på årlig Skattemelding (tidl. selvangivelse) via Altinn.

493
494 Det samme innføres for norske aksjeselskap som ikke har endring i sin eierstruktur, ingen
495 endring, ingen svar gitt på mottatt aksjonærregisteroppgave fra Skatteetaten – det blir
496 automatisk godtatt som ny Aksjonærregisteroppgave med samme eierstruktur som forrige
497 år når den 31. januar er passert og ingen endring er meddelt Skatteetaten fra selskapet.

498
499 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen*
500

501 15. Offentlig gjeldsordning

502
503 I dag er det slik at noen norske innbyggere som har kommet ut i økonomisk utføre kan, som
504 hovedregel, få innvilget offentlig gjeldsordning en gang i livet. Dette kan, jeg presiserer kan,
505 inkludere offentlig gjeld. Men det viser seg svært ofte å være meget vanskelig og få dette til med det
506 offentlige. Faktum er at det offentlige av hensyn til begreper som «allmenn skattemoral...» er svært
507 restriktive med og inngå slike avtaler om offentlig gjeldsordning.
508 Forslaget ønsker å hjelpe de menneskene som er kommet i et slikt utføre, sette regler for hvordan
509 dette skal gjøres opp, og hvor lenge gjeld kan fortsette å være gyldig .

510
511 1. Bakgrunn for forslaget
512 Dagens løsning med offentlig gjeldsordning ble besluttet etter finanskrisen på slutten av
513 1980-tallet, og ble endelig godkjent av Stortinget i 1992-93. Den tar utgangspunkt i at
514 skatteyster skal være «varig ute av stand til å betjene sin gjeld». Hovedregelen er at man kun
515 kan få offentlig gjeldsordning en gang i livet. Offentlig gjeldsordning er laget på grunnlag av
516 årsaker som skjedde på slutten av 1980 – tallet. Det medfører at grunnlaget for denne
517 løsningen nå er snart 30 år gammelt.
518 Samfunnet har utviklet seg svært mye de siste 30 år – det har ikke lov og tilhørende
519 forskrifter om gjeldsinnkreving og gjeldsordninger.
520 Det viser seg ofte at mennesker som en gang startet ett lite firma, ett enkeltmannselskap,
521 ikke nødvendigvis har forstått de økonomiske komplikasjoner dette kunne medføre for
522 privat økonomi hvis selskapet på et tidspunkt skulle gå konkurs. Da vil gjelden følge
523 privatpersonen inntil den er oppgjort, med stadig økende inkassogebyrer, forsinkelsesrenter
524 og kostnader til fortløpende utleggsforretninger av flere forskjellige typer i årene som løper.
525 Jeg arbeider selv hvert år, pro bono, med flere slike saker – og på det grunnlag kan jeg si at
526 det er svært vanskelig og få til en løsning med det offentlige om gjeldsavtaler og offentlig
527 gjeldsordning.

528
529 Jeg sitter for tiden med en sak hvor samlet gjeld til det offentlige nå etter 23 år er høyre enn
530 opprinnelig hovedstol på skattetidspunktet. Hvordan dette er mulig i Norge, det er ett av
531 hovedproblemene med hvordan offentlig gjeld gjøres opp i dag.

532
533 Det offentlige foretar utleggstrekk, tvangssalg og andre måter for inndrivning på vegne av
534 den norske stat. Men, og det er et stort men – ved innbetalinger fra f.eks påleggstrekk mot
535 lønn så beregnes disse av brutto lønn og når innbetaling mottas så bokføres disse mot de

536 eldste påløpte forsinkelsesrenter og inkassogebyrer i all hovedsak. Hos både private og
537 offentlige aktører som krever inn og mottar disse beløpene er dette utpreget.
538

539 Det bokføres altså ikke mot selve hovedbeløpet som opprinnelig er grunnlaget for både
540 beregning av forsinkelsesrenter og nye inkassogebyrer – slik at man kunne få nedregulert
541 hovedstolen forløpende til null , og dermed fått stoppet beregning av ytterligere
542 forsinkelsesrenter og nye inkassogebyrer.
543

544 Det er selvsagt fra det offentlige en frykt for at kriminelle kan utnytte slike systemer hvis de
545 blir for enkle, det er forståelig. Men skal det virkelig være slik det er i dag at det i mange
546 tilfeller for helt vanlige familier som er kommet i økonomisk uføre, at det er den
547 norske stat som er den vanskeligste kreditoren – og dermed vanskeligjør mennesker med
548 økonomiske problemer ett fullverdig liv for seg selv og sin familie.
549 Det bør kunne være mulig i 2019 og lette opp på disse reglene, og samtidig holde det stramt
550 ovenfor kriminelle som forsøker og utnytte det.
551

552 Men når offentlig gjeld er høyere etter 23 år for en skattebetaler, da forstår alle at det er noe
553 fullstendig feil i måten dette håndteres på.
554

555 2. Hvordan overlever mennesker med offentlig gjeld som ikke er håndterbar, og som nektes inngå i
556 en offentlig gjeldsordning ?
557 Det kan ikke være overaskende for noen at mennesker, som er kommet i økonomisk uføre
558 først vil prioritere å få mat på bordet til egen familie.
559

560 Det vil kunne medføre at de velger og arbeide utenfor offentlige regulerte rammer, i et
561 forsøk på ha et fullverdig liv. Det kan ikke være den norske stat sine firkantet regulatoriske
562 systemer som skal være medvirkende til dette.
563

564 En del er nok dessverre også allerede registrert via andre offentlige ordninger i NAV –
565 systemet som mottakere av offentlige støtteordninger for å overleve, og således påfører de
566 en annen del av den norske stat direkte utgifter.
567

568 Hvordan det føles for mennesker som er kommet i arbeid og se at den norske stat hele tiden
569 påfører nye forsinkelsesrenter og inkassogebyrer, men benytter mottatte midler gjennom
570 påleggstrekk til å bokføre disse mot slike utgifter uten at opprinnelig hovedstol blir
571 nedregulert ?
572

573 Norge i 2019 må kunne finne mer samfunnsmessige og riktige måter og gjøre dette på, slik at
574 vanlige mennesker kan få et normalt liv igjen.
575

576 3. Forslag
577 Det foreslås at det gjøres endringer i dagens lov og tilhørende forskrifter om hvordan den
578 norske stat skal behandle all offentlig gjeld mot norske personlige skattebetaler (omhandler
579 ikke bedrifter) som følger:
580 a) All innbetaling fra skatteyder skal utelukkende bokføres mot opprinnelig hovedstol slik at
581 man kan få avsluttet denne, og med det få stopp på fortsatte beregninger av
582 forsinkelsesrenter og nye inkassogebyrer.
583 b) Det skal ikke være mulig og si nei for noen aktører om at all gjeld, både privat og

offentlig, skal automatisk inngå i en offentlig gjeldsordning når gjelden er eldre enn 7 år – når skattyter har søkt om en offentlig gjeldsordning – samt at skatteyter da selvsagt må tilfredsstille de andre krav som er forutsatt for å få innvilget en slik ordning.

Forslaget innebærer at Arbeiderpartiet sin Stortingsgruppe fremmer ett omforent forslag til Stortinget om dette, enten alene eller sammen med andre partier.

Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen

16. Stans i vindkraft

Begrunnelser:

Vindkraft på land i Norge gir unødvendige og uakseptable naturinngrep fordi:

Begrunnelser for vindkraft:

1. Vedtaket i 2012 om vindkraft var også begrunnet med kraftmangel i perioder. Utbygging av utenlandskabler gir økt energiforsyningsikkerhet i tørre perioder. Argumentet om kraftmangel gjelder ikke lenger.
2. Vindkraft reduserer ingen utslipp av CO₂ fra virksomheter på sokkelen eller på land i Norge fordi vindkraften eksporteres. Begrunnelsene for EØS-vedtaket i 2012 om utbygging av vindkraft for å redusere CO₂-utslipp, er ikke tilstede.

3. Norge har overskudd av hydroelektrisk (vann) kraft, og all vindkraften blir derfor eksportert

Kostnader ved vindkraft:

4. Vindkraft i Norge er subsidiert av alle forbrukerne av strøm med såkalte «grønne» elsertifikater fram til 2021. Vi betaler for vindkraften, men den kommer lite til nytte i Norge.
5. Solceller gir billigere strøm enn vindkraft.
6. Vindkraft på land i Norge ødelegger for reiseliv, turisme og friluftsliv. Vi forringer store landområder i Norge for småpenger ved vindkraftutbygginger. Utbygging av vindkraft medfører økonomisk aktivitet, mens kostnadene overses.
7. Vindmøllene blir nå inntil 250 m høye vindmøller langs fjellryggene i store deler av Norge. Til sammenligning er «Monstermastene» i Hardanger fra 25 m til 45 m høye.
8. Vindkraft krever store utbygginger av veianlegg for å transportere master, generatorer og 135 m lange propellblad. Sikkerhetssoner kreves med minst 30 000 m² (30 mål) rundt hver mast, dvs 30 km² for hver 100 master. På toppen av hver mast blinker det rødt lys for å advare fly/helikopter
9. Vindkraft gir støy og Vindkraft gir fugledød fra kollisjon med rotorbladene, særlig på land.
10. I Norge er det allerede foretatt store utbygginger av vannkraft med dammer, overføringstunneler for vann, kraftlinjer, og veianlegg. Grensen er nådd for naturinngrep for kraftproduksjon. Allikevel er allerede 468 vindturbiner i drift, og 241 nye vindkraftanlegg er konsesjonsbehandlet.
11. Omfattende protester mot vindkraft på land blir oversett.

Klima-effekt

12. Vindkraften fra Norge gir kun et minimalt bidrag til fornybar energi i EU. Behovet for å redusere CO₂-utslipp i EU er enormt. EU brukte i 2016 totalt 1640 Mtoe (millioner tonn oljeekvivalenter), hvor 13% var fra atomkraft, og 13% fra fornybart (vind, sol, vann). Norge kan ikke redde det grønne skiftet i EU.

631 Kun ca 18% av den totale kraftproduksjonen i EU er fornybar.

632 13. Til det grønne skiftet i EU kan norsk vannkraft bidra med balansekraft til europeisk vindkraft.

633 Det behøves inntil 6 TWh til dette. Norge bidrar langt på vei til dette gjennom kabler til Sverige,

634 Danmark, Tyskland, Nederland og Storbritannia med vannkraft og vindkraft.

635

636 Tilleggsinformasjon

637 1. Energiproduksjon i Norge og i EU:

638 Tall hentet fra NVE, «World Energy Statistics», tall fra 2017, fra International Energy Agency, 2017, og

639 fra Eurostat Statistics Explained, 2017.

640

641 Elektrisk kraftproduksjon i Norge: 143 TWh, hvorav 98% er fornybar kraft (vann, vind, bio).

642 Netto elektrisk kraftproduksjon i EU (2016): 3100 TWh hvorav 50% fra forbrenning av kull, olje, gass.

643

644 Vindkraft i EU i 2016: installert 160 GW, planlagt 2030: 325 GW (middels prognose)

645 Vindkraft på land i Norge: installert 1,2 GW (kapasitet), 241 nye kraftverk ferdig

646 konsesjonsbehandlet, og bygging startet på 10 av disse.

647

648 «Grønne» elsertifikater subsidierer fornybar energi, sol- vind-bio- og vannkraft, men ikke atomkraft:

649 Elsertifikatene koster 2,2- 5 øre pr kWh, 400-600 kr per husstand, i 2017.

650 Norge koblet i 2012 seg på Sveriges ordning med (grønne) elsertifikater, jf EUs fornybarhetsdirektiv.

651 Avtalen gjelder til 2021, og innebærer utbygging av 28,4 TW innen 2020. Pr april 2016 var 13,1 TWh

652 (produsert) bygd ut i Sverige, og 2,4 TWh (produsert) i Norge, i all hovedsak vindkraft.

653

654 Atomkraft ikke regnes som fornybar energi. Men et atomkraftanlegg varer nå 80-100 år, og slipper

655 ikke ut noe CO₂ i driftsperioden. Det er ikke mulig å redusere verdens klimautslipp uten drastiske

656 tiltak av alle tenkelige slag. Atomkraft vil derfor fortsatt inngå i energiproduksjonen, mest i Kina og

657 India.

658

659 2. Reduksjon av CO₂-utslipp ved å elektrifisere bilparken og olje/gass-installasjonene (sokkelen)

660 var hovedargumenter ved beslutningen i 2012 om å bygge ut vindkraft på land i Norge.

661 Norge slapp i 2017 ut 36 Mt CO₂, inklusive olje/gass-produksjonen, som utgjør 1% av CO₂-utslipp i

662 EU.

663 Norge kan redusere CO₂-utslipp ved elektrifisering av hele bilparken. Det krever ca 15 TWh.

664 Reduserte CO₂-utslipp fra installasjoner på sokkelen ved elektrifisering av eksisterende installasjoner,

665 vil frigi CO₂-kvoter. Disse blir kjøpt opp av europeisk industri, og kan medføre økte CO₂-utslipp.

666 Noen nye installasjonene på sokkelen elektrifiseres nå.

667

668 3. Alternativ til vindkraft på land:

669 Vindkraft til havs, som har langt færre negative konsekvenser.

670 Statkraft var sterkt inne i slik utbygging inntil Regjeringen inndro hele overskuddet i Statkraft.

671 Equinor kan øke sin innsats i vindkraft til havs, hvor kompetansen fra olje/gass offshore er nyttig.

672 Økt behov for fornybar kraft i Norge kan dekkes ved effektivisering av vannkraftproduksjonen og

673 overføringsnettet. Lange kraftlinjer med likestrøm vil sterkt redusere effekttapet.

674

675 4. Endringsblindhet

676 Stor utbygging av vindmøller kan på sikt gi mindre forståelse for upåvirket natur, såkalt

677 endringsblindhet eller «shifting baseline». Et fjell kledd med vindmøller blir «vakkert» fordi det har

678 fått en nytteverdi. Friluftsliv, rekreasjon og naturopplevelser blir svekket hvis kun nytteverdi målt i
679 penger skal gå foran alt annet. Inntektstap fra redusert turisme/friluftsliv må tas i betraktning.
680

681 5. De fleste vindmøller har utenlandske eiere som er unntatt fra formuesskatt.
682

683 Forslag til vedtak:
684 Arbeiderpartiet må straks stanse all utbygging av vindkraft på land i Norge.
685 Alle forhold angående vindkraft på land i Norge må evalueres på nytt.
686 Vekst og utvikling må balanseres mot hensyn til natur, miljø, ressursbruk, økonomi, offentlig eierskap
687 og folkehelse/rekreasjon.
688

689 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*
690

691 17. Klimatiltak i 10 punkter
692

693 Begrunnelse:
694 I kampen mot global oppvarming må alle virkemidler tas i bruk, basert på kunnskap. Jamfør FNs
695 Klimapanel IPCC rapport i 2018.
696

697 Forslag:
698 Klimakampen: Snu alle steiner! Solidaritet med våre etterkommere. 10 punkter med klimatiltak for
699 Norge og verden for øvrig.
700

701 1. Overholde internasjonale klimaavtaler
702 2. Vannkraftproduksjonen må effektiviseres.
703 3. Transportsektoren må gjøres klimanøytral gjennom elektrifisering.
704 Sterk satsing på jernbane.
705 Hydrogen som energibærer utvikles videre.
706 4. Selvforsynings-graden må økes i Norge.
707 5. Biodiesel fra palmeolje må forbys.
708 6. Atomkraft: Opprettholde norsk kompetanse på atomkraft.
709 7. Karbonskatt for alle land må vurderes.
710 8. Karbonfangst må videreutvikles
711 9. Solceller og vindkraft er global satsing. Vindkraft kun til havs i Norge.
712 10. Geotermisk energi (jordvarme) er evigvarende, og må utnyttes mer.
713

714 Utdyping av de 10 punktene:
715 Det haster med klimatiltak fordi konsekvensene av global oppvarming er dramatiske. Vi styrer mot
716 3,5 grader høyere temperatur sammenlignet med førindustriell tid. I nordlige strøk medfører det 2-3
717 ganger høyere gjennomsnittlig temperatur, dvs 8-12 grader. Etter 2014 har hastigheten økt for
718 oppvarming av havet og for avsmelting av isbreer på Grønland og Antarktis. Havstigningen øker
719 tilsvarende.
720

721 Til pkt 1: IEA – International Energy Agency beskriver i sin World Energy Outlook 2018 tre ulike
722 politiske scenarioer for energi og klimakonsekvenser, og 5 tiltak for hurtig reduksjon av CO2-utslipp.
723 Ett av scenarioene viser hvordan målet om 2 grader kan oppnås. Asia vil øke energiproduksjon mot
724 2040 med økt bruk av kull og gass.
725 Klimatiltak må være energi-effektive.

726

727 Til pkt.2: Øke mengden fornybar energi fra vannkraftanleggene i Norge. Fornyte produksjonsutstyret.

728 Redusere tap av effekt i overføringsnettet.

729

730 Til pkt 3: Jernbane bygges ut med dobbeltspor, høyere hastighet, og forlenges til Kirkenes og andre

731 knutepunkter. Overføring av transport fra fly og lastebiler til jernbane (og båt) vil sterkt redusere

732 CO2-utslipp.

733

734 Hydrogen til brenselceller er nå etablert teknologi og må tas mer i bruk.

735

736 2 millioner biler i Norge. 10 TWt behøves for full elektrifisering. I Europa er det 340 mill biler, og

737 totalt i verden 1 milliard. 0,2% er elektriske.

738

739 Til pkt 4: Økning av selvforsyningsgraden med redusert import av kraftfor til landbruk og havbruk,

740 kan redusere ødeleggelse av regnskog, særlig i Brasil. Det må satses på norske og andre oppfinnelser

741 for å produsere kraftfor direkte fra CO2-utslipp ved å dyrke alger og bakterier, og etter hvert lage

742 kraftfor fra trevirke/plantemateriale.

743

744 Til pkt 5: Dyrking av palmeolje har rasert enorme områder med regnskog, særlig i Indonesia. IEA

745 skriver at avansert biodrivstoff fra lignocellulose er «bærekraftig» alternativ og kan dekke behovet

746 for biofuel,

747

748 Til pkt 6: Atomkraft. Norge må fornye Haldenreaktoren og utvikle kompetanse i

749 atomfysikk/atomkraft. Institutt for Energiteknikk (IFE) og Thor Energi AS har utviklet thoriumbrensel til

750 eksisterende atomkraftanlegg. Norge kan bidra i utviklingen av atomkraft som vil øke med nesten

751 50% mot 2040, hovedsakelig i Kina og India.

752

753 Til pkt 7: Erfaringer fra Canada og Sør-Korea med karbonskatt må vurderes, og eventuelt erstatte

754 kvotesystemet for CO2-utslipp. Vinner av Nobels økonomipris 2018, klimaøkonomen William

755 Nordhaus, foreslår en slik karbonskatt fordi klimaavtaler globalt ikke fungerer.

756

757 Til pkt 8: Karbonfangst må fremmes i Norge og i verden for øvrig gjennom flere metoder.

758 - CO2 utvinnes direkte fra avgasser fra forbrenning, og lagres (Carbon

759 Catch and Storage).

760 - CO2 fra avgasser ved forbrenning brukes til å dyrke alger.

761 - Trevirke forbrennes delvis til trekull, som pløyes inn i matjorden og

762 bedrer jordkvaliteten, samtidig som CO2 «lagres».

763 - Andre teknikker for å fange CO2 fra luften, som

764 skogplanting/tilgroing, dyrke tang/tare/alger i havet, omdanne CO2

765 ved elektrolyse til protein, m.m.

766 - IEA viser at forbruket av kull og gass i Asia vil øke fram mot 2040, og utgjøre en

767 vesentlig del av verdens kraftproduksjonen og utslipp av klimagasser. Karbonfangst

768 er derfor nødvendig.

769

770 Til pkt 9:

771 Solceller og vindkraft vil globalt øke produksjon av utslippsfri energi mot 2040.

772 Norge har kraftoverskudd fra vannkraften, som har medført store inngrep i naturen.

773 Vindmøller på land i Norge medfører nye og uakseptable naturinngrep. All utbygging av vindkraft på
 774 land stanses fra 01.03.2019.
 775 Solceller PV (photovoltaic) er svært arealkrevende og begrenses i Norge.
 776 Energi fra solceller, vannkraft og vindkraft kan lagres i batterier eller ved omdanning til hydrogen.
 777 Lagring og bruk av hydrogen som drivstoff, er etablert teknologi, og må
 778 videreutvikles.
 779
 780 Strøm fra Norge kan uansett bare gi et ubetydelig bidrag til det «grønne skiftet» i Europa. Norge
 781 produserte i 2017 totalt ca 150 TWh elektrisk kraft, (143 TW hydroelektrisk og 5-7 TW vindkraft), og
 782 eksporterte herav ca 8-10 TWh til Europa.
 783 Elektrisitetsproduksjonen i Europa var i 2017 på ca 3100 TWh, hvorav 40% fra fornybar kilde, inklusiv
 784 atomkraft. Forbrenning av olje, kull og gass i Europa overstiger 10 000 TWh. Behovet for fornybar
 785 kraft i Europa kan ikke dekkes fra Norge.
 786 Ifølge IEA utgjør elektrisitet 1/10 av det totale energiforbruket i verden. Resten er i hovedsak
 787 forbrenning av kull, gass og olje. Av det totale energiforbruket går 1/3 til industri, 1/3 til
 788 husholdninger, og 1/3 til transport.
 789
 790 Til pkt 11: Jordvarme:
 791 Grunn jordvarme, ned til 2-300 m, gir mer effektiv drift av varmepumper i bygninger.
 792 Dyp jordvarme, ned til 3-4000 m, gir høy temperatur til drift av større kraftanlegg. Norsk
 793 boreteknologi fra petroleumsvirksomheten kan utvikles til bygging av geotermiske kraftstasjoner
 794 over hele verden, slik at prosjektene blir energieffektive.

795
 796 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen*
 797

798 Forslag frå Årstad Arbeidersamfunn

799

800 18. Barnevern

801

802 Barn som sviktes av sine nærmeste skal være trygge på at fellesskapet stiller opp for dem. Derfor er
 803 det helt avgjørende at barnevernet har høy tillit i hele befolkningen. Barnevernet er et av de mest
 804 kompliserte sosiale feltene i samfunnet, og skal løse et bredt spekter av oppgaver på flere
 805 fagområder og ofte over lang tid. Det krever ansatte med rett kompetanse og en organisering som
 806 sikrer faglighet og nærhet til både barna og familiene. Det er viktig å heve kompetansen til de ansatte
 807 og gi bedre faglige verktøy i arbeidet med utsatte barn og familier.

808

809 Barnevernet skal være et offentlig ansvar. Der det offentlige må kjøpe tjenester, skal ideelle
 810 organisasjoner benyttes framfor kommersielle aktører. Det skal stilles krav til kvalitet og
 811 kompetanse. Ideelle aktører skal gis forutsigbarhet gjennom langsiktige kontrakter.

812

813 Arbeiderpartiet i Bergen vil:

814

- 815 • At det skal tilbys statsautoriserttolk i viktige møter mellom barnevernet og foreldre med
- 816 flerkulturell bakgrunn.
- 817 • Bergen kommune skal følge retningslinjene til IMDI knyttet til bruk av tolk.
- 818 • At det skal settes i gang tiltak for å øke den flerkulturelle kompetansen i barnevernet.

- At det skal opprettes flere møteplasser for kulturutvikling mellom barnevernet og flerkulturelle barnefamilier (for eksempel seminarer om barnevernet i en flerkulturell kontekst).
- Forby kommersielle aktører i barnevernet. Ideelle organisasjoner benyttes framfor kommersielle aktører
- Ha lavterskeltilbud for familier som sliter.
- Sikre fosterfamiliene bedre og mer forutsigbare vilkår, veiledning, støtte og opplæring.
- Rekruttere flere flerkulturelle fosterfamilier.

Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.

19. Bergen kommune bør innføre skolefrokost på alle sine grunnskoler

I løpet av 2018 har alle de 33 offentlige videregående skolene i Hordaland innført skolefrokost for sine elever. Ordningen har fungert i fylkeskommunen, og derfor bør Bergen kommune videreføre ordningen til sine egne grunnskoler, der barne- og ungdomsskoleelever får spise gratis frokost på skolen hver eneste dag. Dette er et viktig tiltak fordi Helsedirektoratet slår fast at et fast måltid på skolen fremmer konsentrasjon og læring, og bidrar til trivsel i skolehverdagen. Dessuten er tiltaket viktig fordi det er 4700 barn som lever i fattige familier i Bergen. Dette betyr at mange ikke har råd til en god frokost om morgenen. Gratis skolefrokost vil derfor skape en mer inkluderende by for alle barn og ungdommer.

Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- At alle grunnskoler i Bergen kommune skal ha gratis skolefrokost hver dag.

Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.

20. Bilfritt Bergen sentrum innen 2030

“Endringene verden må gjøre er av en karakter som menneskeheten aldri før har sett maken til,” er en av konklusjonene til FNs klimapanel. Konsekvensene om vi ikke gjør noe, er en verden med klimaflyktninger og naturkatastrofer. I tillegg vil det føre til store havstigninger, der for eksempel områder i Florida, Nederland, Danmark, Norge, Indonesia og Japan vil komme under vann. For at vi skal få ned klimagassutslippene i Norge, må Bergen gjøre sin innsats. Dette kan vi gjøre ved å innføre bilfritt sentrum innen 2030.

Bilfritt sentrum er ikke bare viktig for å få ned klimagassutslippene. Det er også viktig fordi Bergen plages av høy luftforurensning. Vi vet at luftforurensning både kan forverre sykdommer og gjøre at flere mister livet av luftveissykdommer, hjerte- og karsykdommer og lungekreft. Ved å innføre bilfritt sentrum, vil man få en nedgang i luftforurensningen i sentrum, som vil bidra til renere luft for bergenserne.

Oslo har allerede tatt et stort steg for bilfritt sentrum. Flere veier der man kunne kjøre med bil tidligere, har blitt til gågater og parker. Videre planlegges det flere bydeler som skal være bilfrie. Dette har resultert i at Oslos klimagassutslipp har gått ned med 4,5 prosent og at Oslos innbyggere har fått en grønnere og sunnere by å leve i. I tillegg er Oslo kåret til Europas miljøhovedstad for 2019. Ved å innføre bilfritt sentrum innen 2030, vil vi sikre et grønnere Bergen

for de fremtidige generasjonene, som er helt avhengige av at vi gjør tiltak for at de skal få leve på en sunn planet. En planet som er vårt og deres eneste hjem.

Årstad Arbeidersamfunn vil:

- At Bergen kommune skal ha som mål å gjøre Bergen sentrum bilfri innen 2030.

Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.

21. Barnetrygden (2 likelydende forslag)

Sosialdemokratiets mål er et Norge med små forskjeller, derfor må snu veksten i norsk barnefattigdom. Nesten 100 000 barn lever i relativ fattigdom i Norge i dag. Det kan være manglende midler til å dra på ferie, betaling av idrettskontingenten, innkjøp av klær eller dårlige boforhold.

Barnetrygden er et av de viktigste tiltakene i kampen mot fattigdom. Når barnetrygden ble innført i 1946, var den ment som et tiltak for å sikre at foresatte hadde råd til mat og klær. I dag består fattigdom av en langt mer kompleks problemstilling. Når fattigdommen har endret seg, må også barnetrygden oppgraderes. Derfor mener Arbeiderpartiet at barnetrygdens beløp skal dobles. Midlene som tildeles skal anerkjennes som inntekt, og skattlegges. Da sikres det at tiltaket hjelper målgruppen mer treffsikkert.

Arbeiderpartiet i Bergen vil :

- at beløpene innfelt i barnetrygden skal dobles. Disse midlene skal anerkjennes som inntekt og skattlegges på normalt vis. Beløpene i barnetrygden skal årlig indeksreguleres.
- Barnetrygden skal ikke regnes som en del av sosialhjelpen for å sikre at tiltaket treffer sårbare målgrupper

Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.

22. Rødgrønn skattepolitikk (2 likelydende forslag)

Det er ingen områder hvor forskjellen mellom arbeiderbevegelsen og høyresiden er større enn nettopp skattepolitikken. For å ta Norge i en ny retning vil Arbeiderpartiet legge om fra blå til rødgrønn skatt.

For arbeiderbevegelsen har alltid hensynet til de brede lag i befolkningen trumfet interessene til de som har mest fra før av. Gjennom en sosialdemokratisk samfunnsmodell har man bygd opp et velferdssamfunn med ambisjon å gi ulike mennesker like muligheter. Vi har kommet langt, men ulikhetene som følger av sosiale og økonomiske forskjeller gir fortsatt store forsprang til enkelte.

Tall fra SSB viser at formuesulikheten har økt de siste årene. Skal vi i fremtiden ha mulighet til å ta store velferdsløft som vil gi flere mennesker bedre muligheter er vi avhengig av å sikre skatteinngangen. I en tid hvor veksten i formuer er større enn lønnsveksten og at kapitalen samler seg på få hender må Arbeiderpartiet presentere en politikk som omfordeler til alle.

913
 914 En omlegging fra blå til rødgrønn skatt betyr at skattebyrden må økes for de med de
 915 største inntektene og formuene, mens skattebyrden reduseres for små og middels store inntekter.
 916 Derfor vil Arbeiderpartiet innføre en generasjonsskatt på arv. Satsen på formuesskatten må økes.
 917 Samtidig mener Arbeiderpartiet at små og vanlige inntekter må skattlegges lavere, slik at folk med
 918 lave inntekter får økt sin kjøpekraft.
 919
 920 Flate avgifter er en usosial og urettferdig form for skattlegging som rammer de som har minst mest.
 921 Det er urettferdig at arveavgiften fjernes, formuesskatten reduseres, mens vanlige folk må betale
 922 mer i sosiale avgifter. Arbeiderpartiet vil at skattesystemet skal innrettes slik at de som eier mest
 923 skal bidra mest. Arbeiderpartiet ser med bekymring på regjeringens økte avgifter. Flate avgifter som
 924 ikke har en helse- eller miljøpolitisk begrunnelse må erstattes med progressiv skattlegging.
 925
 926 Arbeiderpartiet ser med økende bekymring på at forskjeller forsterkes gjennom
 927 generasjoner, at formue i større grad blir samlet på få hender og at man går bort fra
 928 prinsippet om å skatte etter evne. 67 av Norges 100 rikeste etter ligningsformue har primært arvet
 929 formuene sine. I dag eier den rikeste prosenten i samfunnet en fjerdedel av all formue, mens de
 930 øvrige 99% av oss deler på de resterende tre fjerdedelene. Over tid er veksten i verdien av kapital
 931 høyere enn veksten i verdien på arbeid, og derfor er det behov for å bruke skattepolitikken til å
 932 redusere forskjellene. Derfor vil Arbeiderpartiet innføre en generasjonsskatt på arv.
 933
 934 Nye digitale inntektsmodeller og multinasjonale selskaper utfordrer skattegrunnlaget. I dag
 935 misbruker både multinasjonale selskaper og enkeltpersoner det internasjonale
 936 skattesystemet for å unngå å betale skatt. For Arbeiderpartiet er det en selvfølge at alle skal betale
 937 skatt. Derfor vil Arbeiderpartiet gå inn for enhetlig skattlegging av multinasjonale selskaper. Digitale
 938 selskaper som Facebook og Google fører inntektene sine ut av landet til hovedkontor i land med
 939 kunstig lave skattesatser. Det undergraver skattegrunnlaget i Norge og andre land. Derfor vil
 940 Arbeiderpartiet at selskaper med en digital inntektsmodell skal skattlegges i landet der tjenesten
 941 leveres.

942 943 **Arbeiderpartiet i Bergen vil:**

- 944
- 945 • Øke satsen på formuesskatten, men beholde et høyt bunnfradrag
- 946 • Innføre generasjonsskatt på arv, og legge til grunn et høyt bunnfradrag
- 947 • Redusere skattebyrden for lave og middels store inntekter
- 948 • Redusere flate avgifter som ikke har en helse- eller miljøpolitisk begrunnelse
- 949 • Selskaper med en digital inntektsmodell må skattlegges i landet der tjenesten leveres, og
- 950 skattenivået på digitale tjenester må økes
- 951 • Innføre enhetlig skattlegging av multinasjonale selskaper
- 952

953 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*

954 955 956 **23. Ja til et nasjonalt månedskort for ungdom!**

957
 958 I dag er kollektivtransport for dyrt for ungdommer. Familier kan måtte bruke tusenvis av kroner i året
 959 for at ungdommer skal reise med buss, bybane og tog for å dra på trening, møte venner eller gå på

skolen. Dette er en urettferdig flat pris, noe som er negativt i et land hvor fattigdommen blant ungdommer øker og forskjellene blant folk blir større. Ingen ønsker seg et Norge hvor ungdommer må holde seg hjemme istedenfor å delta på fritidsaktiviteter.

Kollektivtransport er en svært viktig ressurs for Norge. Vi vet gjennom et uendelig antall klimarapporter og våre forpliktelser gjennom Parisavtalen, at vi i Norge vil måtte benytte oss mindre av personbil som transportmiddel. Det eneste alternativet er et godt og rimelig kollektivtilbud, og det må være rimeligst for unge folk.

Derfor bør man innføre et nasjonalt månedskort for ungdom frem til 20 år, der man betaler 200 kroner i måneden og kan reise rundt i hele Norge med kollektivtransport. Dette blir viktig nå i et Norge hvor vi slår sammen fylkene våre, og vi får større regioner. Om vi som et land skal bli mer sammenknyttet må vi kunne ha et reisetilbud som tillater at gammel fylkeskultur jevnes ut. Dette er heller ikke et nytt tiltak. Arbeiderpartiet i Storbritannia har allerede annonsert at de kommer til å kjempe for at kollektivtransport for personer under 25 år skal være gratis. Da må vi i Norge kunne klare en pris på 200 kroner i måneden frem til fylte 20 år.

Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- Innføre et nasjonalt månedskort for ungdommer frem til de er 20 år gamle.
- Månedsprisen for det nasjonale månedskortet skal være på 200 kroner.

Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.

24. Utvidelse av LIM-prosjektet til flere bydeler

LIM-prosjektet (lekser, idrett, mat) som gjennomføres på Slettebakken har blitt en øyeblikkelig suksess. Tre dager i uken får alle elevene i 5. – 7. klasse i tidsrommet 14.00-17.00 tilbud om å gratis deltagelse i LIM-prosjektet. LIM-prosjektet går ut på at elevene rett etter skolen får tilbud om gratis leksehjelp av pedagoger. Etter dette er det matservering, før det er et gratis idrettstilbud innenfor idrettene tennis, innebandy, kunstløp, fotball, ishockey, basket, turn, friidrett og orientering. Idrettsdelen er ledet av de lokale idrettslagene på Slettebakken.

Over 90 prosent av elevene ved Slettebakken skole deltar i LIM-prosjektet. Prosjektet har ført til økt mestringsfølelse blant elevene, flere har fått bedre lese og lekserutiner og samholdet på skolen er blitt enda bedre.

Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- At Bergen kommune sikrer finansieringen av LIM-ordningen.
- At Bergen kommune gå i dialog med idrettslagene i Bergen med mål om å innføre LIM-ordningen ved alle barneskoler i Bergen.
- Ha spesielt fokus på innføring av LIM-ordningen ved skoler i områder som skårer lavt på levekårsundersøkelsen.

Forslag til vedtak: Oversendes programkomiteen. Programkomiteen må også se nærmere på dette.

1006 25. Tannhelse

1007

1008 God tannhelse er god folkehelse. De siste 30 årene har det skjedd en betydelig bedring i tannhelsen.
1009 Likevel er dårlig tannhelse fortsatt et betydelig helseproblem i Norge. Siden 2005 har flere sårbare
1010 grupper fått gratis eller billigere tannbehandling. Det er store kostnader knyttet til videre utvidelser.
1011 Likevel mener Årstad Arbeidersamfunn at dette er en så viktig satsning at dette er en kostnad vi bør
1012 ta oss råd til.

1013 **Arbeiderpartiet i Bergen ønsker å:**

- 1014 • Innføre gratis tannbehandling for personer opp til 25 år.
- 1015 • Innen 2030 innføre et egenandelstak på tannbehandling for dem over 25 år på 5000 kroner i
- 1016 året etter modell fra andre helsetjenester. (Grupper som i dag har rabatterte tannlegepriser
- 1017 vil beholde disse ordningene på toppen).

1018

1019 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*

1020

1021

1022 26. ID-merking og kastrering av katter

1023

1024 Det må bli lovpålagt å kastre/sterilisere og ID-merke katter for vanlige husdyreiere for å forhindre
1025 uønskede kull og dumping av katter. For dem som driver med oppdrett må det være mulig å søke om
1026 fritak. Det må også bli ulovlig å gi bort katter gratis på annonsesider som finn.no

1027

1028 **Arbeiderpartiet i Bergen vil:**

- 1029 • at det skal bli lovpålagt å ID-merke katter.
- 1030 • at det skal bli lovpålagt å kastre katter.
- 1031 • at det skal bli ulovlig å gi bort katter gratis på annonsesider.

1032

1033 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*

1034

1035

1036 27. E39 Danmarks plass

1037

1038 Alle tidligere forslag om å legge gjennomgangstrafikken, dagens E39, utenom Danmarks plass har blitt
1039 skjøvet gjennom tiår. Som del av øvrig positiv byutvikling i området Solheimsviken, nytt idrettsbygg
1040 på Krohnsminde, nye hotell etc., er ytterligere revitalisering av området er mulig ved å ta i bruk
1041 området på Danmarks plass som i dag er bilvei til for eksempel park og gågate. Man vil da åpne for
1042 utforming av byrom med lokaltrafikk, og få fotgjengere og syklistene fra dagens underganger og «opp i
1043 dagen».

1044

1045 **Arbeiderpartiet i Bergen vil:**

- 1046 • Gjøre området på Danmarks plass som i dag er bilvei om til rekreasjonsområde for bydelen
- 1047 med park, gågate osv.
- 1048 • Forbeholde plassen for lokaltrafikk i bydelen, samt bybane. Få fotgjengere og syklistene opp på
- 1049 gateplanet.

- 1050 • Frigitt veiareal nord og sør for Danmarks plass, utformes parkmessig med mindre restaurant-
1051 og forretningsvirksomhet.
1052

1053 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen. Programkomiteen må se nærmere på dette.*
1054

1055 28. Kollektivtransport: 1056

1057 Arbeiderpartiet i Bergen skal jobbe for å gjøre det å reise kollektivt attraktivt og en reell
1058 valgmulighet. For å sikre dette må man søke samarbeid med fylkeskommunen og andre aktuelle
1059 aktører, som for eksempel NSB.

1060 I tillegg til å gjøre det attraktivt å reise kollektiv skal Arbeiderpartiet i Bergen sikre at de ansatte i
1061 Skyss gis et godt arbeidsmiljø og ikke blir negativt påvirket av evt. organisatoriske endringer rundt
1062 Skyss. Samtidig er det svært viktig at Bergen Kommune tar en aktiv rolle opp mot Skyss, slik at man
1063 sikrer en god kollektivdekning i og rundt Bergen, når Skyss skal inn i det nye Vestlandet.

1064 **Derfor vil Arbeiderpartiet i Bergen:**

- 1065 • Jobbe for å gjøre det mulig å benytte overgang på enkeltbilletter mellom buss og tog.
1066 • Jobbe for å beholde familierabatten på togbilletter (NSB vil trolig fjerne denne fra
1067 01.02.2019)
1068 • Sikre at ny selskapsstruktur / organisering av Skyss ikke skal medføre svekkelser i de ansattes
1069 lønns- og arbeidsvilkår.
1070

1071 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen*
1072

1073

1074 29. Barnehagebemanning 1075

1076 Forslag: Vi ber om at det vert jobba for å sørge for full bemanning i heile opningstida og at dei timane
1077 ein større andel pedagogar trekker ut av barnehagen blir kompensert.

1078 Begrunnelse:

1079 Viser til partiprogrammet sitt punkt om bemanning i barnehage og antall pedagogar. Det
1080 pedagogiske opplegget er svært viktig. Vel så viktig er det å sikre god bemanning totalt.
1081 Totalbemanninga oppretthold tryggleik og bornas andre grunnleggjande behov. Dei fleste
1082 barnehagar har opningstider som gjer at bemanninga blir fordelt på sein og tidleg vakt. Pedagogisk
1083 utdanna personell har óg færre timar i aktiv deltaking i avdelinga ettersom dei skal ha tid innafor
1084 arbeidstida til å førebu det pedagogiske opplegget. Ein ikkje ubetydelig del av tida er det difor ikkje ei
1085 bemanning som møter bemanningsnormer saman med borna.

1086 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*
1087

1088 30. Tilsyn med barnehager 1089

1090 Forslag: - Kommunen får muligheten til å stille flere krav til private barnehager.

- 1091 • Arbeidet med kommunalt tilsyn med alle barnehager i Bergen, inkludert private, blir
1092 intensivert.

1093 Begrunnelse:

1094 Dei siste fem åra har det skjedd ei auke i talet på eittåringar som går i barnehage. Mange barnehagar
1095 er ikkje bygd for det noverande talet eittåringar og er difor ikkje tilrettelagt for soving. Soving i
1096 vogner plassert ulike stader både ute og inne gjer det vanskeleg å ha tilstrekkeleg tilsyn. Vi ber om at
1097 det vert gjort ei konkret vurdering av kvar einskild barnehage sin fysiske utforming målt mot
1098 bemanningskrav og tal born og at det vert stilt krav til auka bemanning eller reduksjon i tal born der
1099 effektivt og trygt tilsyn med sovande born er vanskeleg.

1100 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*

1101

1102 31. Forsvars – og utenrikspolitikk

1103

1104 Forslag:

- 1105 • Norge skal forby salg av krigsmateriell (A og B) til autoritære ikke-demokratiske regimer som
1106 begår krigsforbrytelser eller menneskerettighetsbrudd.
- 1107 • Norge skal fortsatt bidra aktivt i FN-operasjoner.
- 1108 • Alle styrkebidrag og operasjoner i utlandet skal være i tråd med internasjonal lov.
- 1109 • Antall soldater i det norske Forsvaret må økes, spesielt i Hæren og i Heimevernet.
- 1110 • Utenlandske avdelinger ikke skal være fast stasjonert på norsk jord. Basepolitikken skal ligge
1111 fast.
- 1112 • Norges bidrag til NATO skal i størst mulig grad skje i vårt eget interesseområde.
- 1113 • Norge må aktivt jobbe og stemme for atomnedrustning.
- 1114 • Arbeiderpartiet må lede an i den internasjonale kampen mot bevegelser som forsøker å sette
1115 opp folk mot hverandre ved å blusse opp et hat mot innvandrere generelt og muslimer
1116 spesielt.
- 1117 • Nordisk samarbeid skal være en sentral del av norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk.

1118

1119 Bakgrunn:

1120 Anti-demokratiske bevegelser er på fremmarsj og autoritære regimer driver en aktiv
1121 propagandakampanje for å sverte liberale demokratier som vårt og angriper vår legitimitet for å øke
1122 sin egen. Den amerikanske presidenten har sådd tvil om den nordatlantiske alliansen gjentatte
1123 ganger og amerikansk utenrikspolitikk og interesser beveger seg bort fra våre egne. Norge er bedre
1124 tjent med å ta et større ansvar ovenfor sitt eget interesseområde i stedet for å la seg bli en
1125 buffersone eller en brikke i et geopolitisk spill mellom stormaktene.

1126 NATOs prosentmål blir ikke tatt på alvor av vår egen regjering og den nåværende langtidsplanen vil
1127 ikke oppfylle kravet på to prosent av Norges bruttonasjonalprodukt innen 2024. Medlemslandene
1128 burde heller sette individuelle krav som tar utgangspunkt i hvilke kapasiteter et land må ha for å
1129 kunne forsvare seg selv før forsterkninger når fram og fortsatt kunne bidra til alliansen.

1130 Sosialdemokratiet har vist seg å være det politisk-økonomiske systemet som er det mest vellykkede
1131 målt i velstand, likhet og menneskelig lykke. Norden er verdens sosialdemokratiske fyrtårn og det er

1132 ikke bare viktig for oss selv at det eksisterer et alternativ til økonomiske systemer hvor formue avler
1133 formue for de få, og få muligheter for de mange.

1134 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*

1135

1136 32. Avskaffe abortnemndene (2 likelydende forslag)

1137

1138 Forslag: Avskaffe abortnemndene og innføre rett til selvbestemt abort frem til uke 18.

1139 Begrunnelse:

1140 For mange kvinner er abort et krevende valg, med mange etiske problemstillinger knytte til seg.
1141 Arbeiderpartiet mener at kvinners rett til selvbestemt abort er en viktig rettighet som må styrkes.
1142 Dagens abortlov slår fast at den gravide er suveren i sin avgjørelse fram til uke 12. Hvis ønsket om
1143 abort inntreffer etter uke 12 må den gravide søke til en abortnemnd For vedtak om innvilgelse
1144 fordres enstemmighet.

1145 I 2016 behandlet nemndene 654 søknader om abort etter 12. uke, hvorav 569 av disse ble innvilget.
1146 Av sakene som gikk videre til den sentrale klagenemnda ble 19 innvilget og 12 avslått.
1147 Abortnemndenes overveldende positive vedtak viser at det er etisk og medisinsk forsvarlig å utføre
1148 abort til og med uke 18. Når vi over en femårsperiode har opplevd at om lag 70 norske kvinner har
1149 reist til Sverige og England for å gjennomføre aborter som burde vært gjennomført på deres lokale
1150 sykehus, er det grunn til bekymring.

1151 Ved en avvikling av abortnemndene ser Arbeiderpartiet fortsatt behov for rådgivning, veiledning og
1152 bistand til kvinner og familier som velger å utføre abort, og mener et tilbud om råd og veiledning
1153 alltid bør være tilstede for kvinner som velger å ta abort. Det siste kvinner i en sårbar situasjon
1154 trenger er mer skam og skyld. Arbeiderpartiet vil derfor avskaffe ordningen med nemndene og sikre
1155 selvbestemmelse fram til uke 18.

1156 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*

1157

1158 33. Fremtidens næringer (2 likelydende forslag)

1159

1160 Forslag: Legge bort kravet om konsekvensutredning av Lofoten, Vesterålen og Senja

1161 Begrunnelse:

1162 Fire år etter at oljeprisen falt med over 60 % kan vi slå fast at regjeringen ikke klarte å ta de grep som
1163 var nødvendig for å skjerme sør- og Vestlandet for virkningene av krisen i landets største og mest
1164 inntektsbringende næring. I stedet for å bruke sitt økonomiske handlingsrom målrettet inn mot de
1165 kriserammede næringene og regioner, valgte regjeringen å kutte skatter for de rikeste og svekke
1166 fellesskapet. Arbeidsledigheten steg på kort tid til rekordnivå, før den i løpet av 2017 igjen bevegde
1167 seg nedover.

1168 Årene som kommer byr på en rekke utfordringer for Norge som olje- og gassproduserende nasjon. I
1169 tråd med klimaavtalen som ble inngått i Paris i 2015 skal vi kutte egne utslipp og bidra sterkt til
1170 nedgang i globale klimagassutslipp. Det globale energiforbruket må gradvis dekkes av fornybare
1171 energikilder, og fossil energi må gradvis fases ut.

1172 Gjennom forskning og utvikling må vi redusere utslipp fra næringen med minst 2,5 millioner tonn
1173 årlig innen 2030 og videre kutt frem mot 2050. Skal vi lykkes med en ansvarlig politikk for fremtiden
1174 må vi i dag sørge for at teknologi og kompetanse fra næringen overføres til annen industri og skaper
1175 nye varige og lønnsomme arbeidsplasser. Teknologi og kompetanse i oljeindustrien vil danne basis
1176 for utvikling av nye næringer, slik vi allerede har mange eksempler på.

1177 Klimakrisen er en av de største utfordringene vi står overfor og tiltak for å bidra til å nå målene som
1178 ligger i Paris-avtalen er det viktig at vi prioriterer. Oljeindustrien har vært og vil være en viktig
1179 bidragsyter, men den må bygges ned om vi skal nå klimamålene. Verden og Norge må ha flere ben å
1180 stå på. Vi skal redusere vårt forbruk av fossilt brensel, bidra til at etterspørselen av fossil energi
1181 gradvis reduseres, og at energibehovet erstattes med fornybare energikilder. Det må investeres i
1182 grønne skiftet og gjøre det mindre risikofyllt å bygge opp nye industrier. Det gir bidrag både til
1183 klimakrisen, nye arbeidsplasser og dermed norsk økonomi.

1184 En direkte konsekvens av det grønne skiftet, og satsing på nye næringer må være å legge bort kravet
1185 om konsekvensutredning i Lofoten Vesterålen og Senja. Ressursene her bør få ligge i fred.
1186 Konsekvensen av uhell er for stor, behovet for olje er for lite og fiskeressursene i området er
1187 uerstattelige.

1188 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*

1189

1190 34. Barnetrygden

1191

1192 Forslag: Barnetrygden skal ikke regnes som en del av sosialhjelpen for å sikre at tiltaket treffer
1193 sårbare målgrupper

1194 Begrunnelse:

1195 Sosialdemokratiets mål er et Norge med små forskjeller, derfor må snu veksten i norsk

1196 barnefattigdom. Nesten 100 000 barn lever i relativ fattigdom i Norge i dag. Det kan være manglende
1197 midler til å dra på ferie, betaling av idrettskontingenten, innkjøp av klær eller dårlige boforhold.

1198 Barnetrygden er et av de viktigste tiltakene i kampen mot fattigdom. Når barnetrygden ble innført i
1199 1946, var den ment som et tiltak for å sikre at foresatte hadde råd til mat og klær. I dag består
1200 fattigdom av en langt mer kompleks problemstilling. Når fattigdommen har endret seg, må også
1201 barnetrygden oppgraderes. Derfor mener Arbeiderpartiet at barnetrygdens beløp skal doubles.
1202 Midlene som tildeles skal anerkjennes som inntekt, og skattlegges. Da sikres det at tiltaket hjelper
1203 målgruppen mer treffsikkert.

1204 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*

1205

1206 Forslag fra Universitetslaget

1207

1208 35. Vindkraftutbygging – et høyt spill om norsk natur!

1209

1210 Skal fordelene med rimelig grønn energi til norske husholdninger og industri ofres for at det skal bli
1211 lønnsomt for investorer å bygge ut urørt norsk natur med vindmølleparker?

1212 De siste tiårene har vi opplevd en stadig høyere strømpris i Norge. De økte strømprisene har gjør det
1213 lønnsomt å bygge ut store vindmølleparker i norsk natur. Vindmølleparker som tidligere ikke har
1214 vært lønnsomme. NVE har varslet en samlet plan for vindkraft april i år. Da vil det sannsynligvis bli
1215 åpnet for enda større utbygginger. Estimerer tilsier at dersom alle planene blir realisert, vil
1216 vindmølleparkene kunne beslaglegge naturområder på størrelse med Vestfold fylke. En slik utbygging
1217 vil bety en massiv inngripen i det som ofte er uberørt eller lite berørt natur som er en mangelvare i
1218 Europa i dag. Det vil derfor være et stort tap for allmennheten om vi mister disse områdene som de
1219 er. Det vil også gjøre den gjenværende naturen enda mer sårbar i møte klimaendringene vi opplever
1220 og kommer til å oppleve.

1221 Det er et paradoks å forsvare en slik utbygging med begrunnelsen at det er klimavennlig når vi vet at
1222 en så massiv utbygging på land vil gå på tvers av målet om å ta vare på vår natur. Det er også
1223 betenkelig at det ikke foreligger noen konsekvensutredninger tilknyttet individuelle prosjekter eller
1224 vindmøllesatsningen som helhet.

1225 En opplagt løsning for ytterligere klimavennlig kraftproduksjon og for å bevare vår natur er å satse på
1226 havbaserte installasjoner

1227 Uttalelse: AP i Bergen ber våre stortingspolitikere stoppe storstilte planer for landbasert
1228 vindkraftutbygging til fordel for å etablere havbasert vindkraftproduksjon.

1229 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*
1230

1231 36. Bro over Bjørnefjorden utsettes, og E16/Bergensbanen og E39 Nordover fra Bergen
1232 prioriteres opp.
1233

1234 **Fremmet av Universitetslaget og Fiskeri- og forskningsfaglig partilag**

1235 Begrunnelse

1236 E39 over Bjørnefjorden er blitt et enormt kostnadskrevende prosjekt, med ulike grove
1237 kostnadsanslag fra Statens Vegvesen på mellom 35 og 43 milliarder kroner. Nasjonal Transportplan
1238 2018-29 legger opp til statlig finansiering av 14 milliarder i prosjektet i andre planperiode (fra 2024),
1239 som utgjør om lag halvparten av den statlige finansieringen til Hordaland i denne perioden. I praksis
1240 blokkerer dermed broen over Bjørnefjorden for andre viktige samferdselssatsinger i Hordaland,
1241 fortrinnsvis de store regionsbyggende veiene nordover og østover.

1242 Selv med store statstilskudd vil bompengene og det samlede kostnadsnivået bli uholdbart store på
1243 denne broen, og øke bompengebelastningen i vår region ytterligere. Dimensjonene i de store
1244 veiprojektene bør avspeile statens og regionens nullvekstmål for personbiltrafikk. Broen vil også
1245 bety et svært betydelig og kanskje uakseptabelt naturinngrep.

1246 Vi mener at broen må prioriteres ned og utsettes inntil videre. I påvente av en eventuell fremtidig
1247 bro, vil vi legge til rette for videreutvikling av strekningen Os-Stord med bærekraftig elektrisk
1248 ferge drift. Hurtige, elektriske ferger med høyere frekvens enn i dag er en bedre løsning for den
1249 viktige Bjørnefjord-forbindelsen i overskuelig fremtid, dersom det sikres god nok offentlig
1250 finansiering til at billettprisene holdes på et akseptabelt nivå. Vi merker oss at Statens Vegvesen har
1251 begynt utredningsarbeidet for å vurdere kostnadseffektiviteten i elektrisk ferge drift.

1252 De andre regionsbyggende samferdselsprosjekter i Hordaland/Vestland må prioriteres opp
1253 tilsvarende i planperioden. Dette gjelder især:

- 1254 • E16 og Bergensbanen Arna-Voss
1255 • E39 nordover fra Bergen, med hovedvekt på Nordhordlandstunnelen/Ringveg Vest del Nord
1256 og rassikring av utsatte områder.

1257 Vi vil for øvrig understreke at Arbeiderpartiets politikk er å tilføre ytterligere statlige midler til
1258 Bymiljøavtalene, slik Arbeiderpartiet har gjort i alternativt statsbudsjett de siste to årene. Bybanen
1259 mot vest og nord er klima- og samferdselstiltak av nasjonal betydning, og bør derfor fortrinnsvis
1260 finansieres av staten.

1261 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*

1262

1263 37. Noen prinsipper for transformasjon av nye sentrumsområder i Bergen

1264

1265 **Fremmet av Universitetslaget og Fiskeri- og forskningsfaglig partilag**

1266 Den forestående byutviklingen i og nær Bergen sentrum må komme allmennheten til gode. Derfor
1267 må kommunen spille en aktiv rolle i transformasjonen av disse områdene, for å sikre sosial bærekraft
1268 i de nye bydelene. Arbeiderpartiet i Bergen bør nedsette en arbeidsgruppe som jobber for en
1269 revitalisert offentlig boligpolitikk for folk flest.

1270 Begrunnelse

1271 I og nær Bergen sentrum er flere områder blitt åpnet opp for byutvikling i de kommende årene –
1272 Mindemyren, Dokken, Grønneviksøren og Nygårdstangen, for å nevne noen. Bergen kommune, og
1273 andre offentlige institusjoner som stat, fylkeskommune og offentlige foretak, er viktige grunneiere i
1274 de fleste av disse områdene.

1275 De nye sentrumsområdene gir et stort potensiale for byutvikling med plass til mange tusen nye
1276 boenheter og arbeidsplasser. En slik utvikling er ønskelig, fordi den vil bidra til å skape bedre balanse
1277 mellom antallet boliger og arbeidsplasser i sentrale deler av Bergen. Det gir også en historisk
1278 anledning til å sikre infrastruktur som er nødvendig for vekst i byen, redusere klimagassutslippene fra
1279 pendling, videreutvikle den bergenske byformen og trygge boligsosiale hensyn i Bergen.

1280 For å sikre den sosiale bærekraften i de nye sentrumsområdene er det særlig tre prinsipper som må
1281 legges til grunn:

1282 1. Kommunen må sikre at de nye bydelene får en balansert befolkningssammensetning

1283 En balansert befolkningssammensetning forutsetter at det bygges boenheter for ulike deler av
1284 befolkningen, familieleiligheter, boliger for enslige, studenthybler og boliger tilpasset eldre. Det
1285 krever også at kommunen sikrer en eierstruktur som legger til rette for en sammensetning av
1286 bergensere fra ulike samfunnslag. Transformasjonen av de nye sentrumsområdene må skje i samspill
1287 med det pågående arbeidet med et boligbyggeprogram for byregionen, slik at det utvikles en mer
1288 sammenhengende boligpolitikk for Bergensområdet.

1289 2. Ny bebyggelse må utformes i tråd med bergensk byggeskikk og på en måte som sikrer at 1290 bergenserne får en trivelig og gjenkjennelig by å leve i

1291 Bergensk byggeskikk er et samlebegrep for ulike gode prinsipper som har preget byggingen av
1292 Bergen. De nye byområdene skal fortrinnsvis utvikles med bruk av trematerialer, stor fasadevariasjon
1293 og begrenset fasadelengde, med en allmenningsstruktur og med stigende byggehøyder mot

1294 høydedragene i byen. Kaifronten i Bergen skal være åpen for allmennheten, og byggehøydene mot
1295 vannflater skal ikke være høyere enn bebyggelsen bak, slik at utsikten ivaretas.

1296 3. Kommunen skal opptre som langsiktig aktør i transformasjonen av de nye sentrumsområdene, og
1297 må ha gode verktøy for å ivareta offentlige interesser gjennom transformasjonsperioden

1298 Vi mener at Bergen kommune må opptre som en langsiktig aktør i transformasjonen av de nye
1299 sentrumsområdene. I andre europeiske byer, som København, Hamburg og Göteborg, sikrer by og
1300 stat den sosiale bærekraften i utviklingen av nye sentrumsområder ved å delta i gjennomføringen av
1301 transformasjonen som både eier og investor, i tillegg til å være reguleringsmyndighet. På tilsvarende
1302 måte må Bergen kommune aktivt forvalte de tunge offentlige interessene på lang sikt og sikre
1303 produktive samarbeid med borettslag og andre investorer.

1304 For dette formålet må kommunen også være villig og rustet til å benytte nye verktøy, herunder
1305 offentlige utviklingsselskap spesifikt for transformasjonsområdene. Valg av organisasjons- og
1306 samarbeidsform må tilpasses konkrete prosjektområder og -faser, men fellesnevneren må være en
1307 sterk og helhetlig offentlig styring. Dette fordrer også at offentlig byplanlegging i Bergen gis høyere
1308 prioritet.

1309 Forslag:

- 1310 • Arbeiderpartiet i Bergen bør nedsette en arbeidsgruppe som jobber for en revitalisert
1311 offentlig boligpolitikk for folk flest.

1312

1313 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen. Oversendes styret.*

1314

1315 Forslag fra Sosialdemokratisk forum

1316

1317 38. Anti-slaveri-lov

1318

1319 «Arbeiderpartiets visjon er en rettferdig verden uten fattigdom og i fred, der menneskene er frie,
1320 likestilte og har innflytelse på sine liv. Alle mennesker er unike, uerstattelige og like mye verdt. Hver
1321 av oss skal ha muligheten til å leve gode liv, i små og store fellesskap. Vi vil ha et samfunn basert på
1322 frihet, solidaritet og like muligheter for alle.»

1323 Arbeiderpartiet i Bergen bør derfor gå i front og kjempe for en rettferdig og human lov knyttet til
1324 kjøp og bruk av arbeidskraft, både nasjonalt og internasjonalt. Vi trenger en moderne slaveri-lov som
1325 kan bidra til å stanse tvangsarbeid i internasjonale leverandørkjeder, så vel som på norske
1326 arbeidsplasser.

1327 Ifølge Global Slavery Index er det i dag 40,3 millioner mennesker som lever under betegnelsen
1328 «moderne slaveri» på verdensbasis. Bare i Norge er det estimert at det finnes 9000 slaver. Da
1329 spesielt innen bygg og anlegg, kosmetikk, ulovlig sexindustri og vaskeribransjen.

1330 Vi importerer varer for ca. 680 milliarder i året. Deler av dette er laget av barn eller slaver, dette har
1331 vi ikke noe lovforbud mot.

1332 En av de viktigste grunnene til en lovendring er at man skal forhindre brudd på
 1333 menneskerettighetene. Punkt to er at det skal være like konkurransevilkår for dem som jobber på
 1334 lovlig vis.

1335 En egen slaverilovgivning er nødvendig. Det vil være en viktig signaleffekt og øke bevisstheten slik at
 1336 både Stortinget og forbrukere blir mer bevisst på at det er flere slaver i verden i dag enn noen gang.

1337 Minstekravet til Arbeiderbevegelsen bør i det minste være at vi står bak vår egen visjon.

1338 **Arbeiderpartiet i Bergen vil:**

- 1339 • Be om at det blir utredet en egen anti-slaverilov
- 1340 • At import av varer laget av barn eller som et resultat av slaveri blir forbudt.
- 1341 • At politiet og arbeidstilsynet får tilført økte ressurser for å avdekke slaveri i Norge

1342

1343 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*

1344

1345 39. Barnevaksinasjonsprogrammet må bli en rettighet for alle barn i Norge, og foreldre
 1346 som vil motsette seg vaksinasjon må avgi skriftlig erklæring om dette.

1347

1348 Forslag

1349 Barnevaksinasjonsprogrammet i Norge må defineres som en lovbestemt rettighet for alle barn i
 1350 Norge, uavhengig av oppholdsstatus og statsborgerskap. Foreldre som av ikke-medisinske grunner vil
 1351 motsette seg at barna vaksineres, må avkreves en underskrevet erklæring om at de fratar sine barn
 1352 denne rettigheten inntil barnet selv bestemmer ved 16 års alder.

1353 Begrunnelse

1354 Smittsomme sykdommer, som burde vært utryddet er igjen i frammarsj i Europa. Mest alvorlig er
 1355 meslinger, som ga 37 dødsfall i Europa (oktober 2017-september 2018) Globalt ga meslinger 90 000
 1356 i 2016. Vellykkete vaksineprogrammer har redusert tallene globalt også i svært fattige land, men det
 1357 er helt uakseptabelt at denne sykdommen tar liv i dagens Europa. Det er ingen tvil om at
 1358 vaksinemotstand er årsak til at sykdommen igjen er på frammarsj i Europa og USA.

1359

1360 Også flere andre sykdommer som kan vaksineres bort, er potensielle trusler. Det er for eksempel alt
 1361 for lav deltakelse i programmet for HPV-vaksine, selv om vaksinen er svært godt uttestet. Det er
 1362 ingen tvil om at dette forårsaker unødvendige tilfeller av livmorhalskreft og andre HPV-relaterte
 1363 kreftsykdommer (disse kan ramme begge kjønn, og begge kjønn bør derfor vaksineres).

1364 Motstanden mot vaksiner er for en stor del begrunnet i antivitenskapelig propaganda, og savner
 1365 empirisk grunnlag. Det er for eksempel grundig tilbakevist at det skulle være noen sammenheng
 1366 mellom autisme og vaksiner.

1367 For lav vaksinedekning er bekymringsfull av flere årsaker. Noen barn kan av medisinske grunner ikke
 1368 vaksineres. De er avhengig av flokkimmunitet, dvs. at alle i omgivelsene er vaksinert, for selv å være
 1369 beskyttet. Flokkimmuniteten øker også den totale effekten av vaksinasjon for alle i befolkningen.

1370 Det har vært foreslått obligatorisk vaksinasjon for å bøte på lav vaksinedekning. Dette er frarådet av
 1371 Folkehelseinstituttet og framstående fagmiljøer, dels fordi det vanskelig kan gjennomføres, og dels

1372 fordi vi har mange positive erfaringer med at frivillighet tvinger den enkelte forelder til å ta stilling.
1373 Ved en virkelig alvorlig situasjon, som for eksempel en alvorlig pandemi eller et utbrudd av polio i
1374 Norge, vil uansett beredskapslovene kunne anvendes.

1375 Ved å gjøre barnevaksinasjonsprogrammet til en rettighet for alle barn i Norge, uavhengig av
1376 oppholdsstatus og statsborgerskap, vil ansvaret for å nekte barn vaksiner legges tydelig på
1377 foreldrene. I dag må foreldre godkjenne at barna vaksineres. Ved dette forslaget vil foreldrene aktivt
1378 måtte skrive under på at barna ikke skal vaksineres, noe som plasserer ansvaret tydelig hos dem.
1379 Både av solidaritetshensyn og ut fra rene smittehygieniske tiltak, må disse rettighetene og pliktene
1380 gjelde alle som oppholder seg i Norge, uavhengig av statsborgerskap og oppholdsstatus.

1381 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*

1382

1383 40. Arbeiderpartiet må ta initiativet i debatten om sivil og militær beredskap.

1384

1385 Forslag

1386 Arbeiderpartiet må ta selvstendig initiativ for å utvikle og styrke Norges sivile og militære beredskap.
1387 Vi må ikke inngå forlik med den borgerlige regjeringen som svekker dette.

1388 Begrunnelse

1389 Det er stor misnøye i folket over nedbyggingen av Norges sivile og militære beredskap, særlig i nord,
1390 og til sjøs. Sivil og militær beredskap er i stadig større grad sammenvevd, noe som skyldes et langt
1391 mer komplekst trusselbilde enn før:

- 1392 • Terrorisme, både fra høyreekstremister og ekstreme islamister er en reell mulighet, og
- 1393 terrormål finnes over hele landet. De myke mål – innbyggerne er lett å ramme.
- 1394 • Det er til dels krise i EU. Splittende og mindre demokratiske krefter i flere land øker sin makt.
- 1395 • USA under det nåværende regime skaper usikkerhet om garantien i NATOs artikkel 5, og en
- 1396 vedvarende unnlattelse av å nå 2 % av BNP til forsvar kan øke risiko for mindre støtte ved
- 1397 krise.
- 1398 • På få år er det som så ut til en stabil situasjon nå sterkt endret til et svært usikkert scenario.
- 1399 • «Cyberkrig» og systematiske dataangrep skjer allerede, og krever kraftig økt fokus.
- 1400 • "Hybridkrig" foregår i land nær oss, og er et mer sannsynlig scenario enn full krig
- 1401 • Klimaendringer og miljøproblemer antas å gjøre naturkatastrofer av ulike slag hyppigere og
- 1402 større i omfang.
- 1403 • Norge er og blir et land med stor geografisk utstrekning, store havområder og spredt
- 1404 befolkning
- 1405 • Regjeringens manglende håndtering av nasjonal beredskap og spesielt objektsikring må
- 1406 følges tett opp, og raskt dokumentert bedring må kreves.

1407

1408 Arbeiderpartiet må ha som politikk at Norge har et balansert forsvar som på en troverdig måte kan
1409 ivareta kontroll over våre egne land- og havområder. Det betyr at både hær, heimevern, marine,
1410 kystvakt, og luftforsvar må være troverdig og ha tilstrekkelige ressurser til å ivareta denne kontrollen.

1411 Vi er skeptisk til permanent tilstedeværelse av amerikanske tropper, men bør i stedet gå inn for å
1412 sørge for tilstrekkelige norske militære ressurser ved å øke disse.

1413 Vi er spesielt bekymret over den sterkt begrensede norske landmakten. Vi vil framholde Finland som
1414 et forbilde og et eksempel på et naboland som har opprettholdt en betydelig mobiliseringshær. Også
1415 nedbyggingen av helikopterkapasitet og flybaser i Nord-Norge, samt reduksjonen i antallet fartøyer i
1416 Marinen gir grunn til bekymring. Disse prosessene må reverseres raskt.

1417 Norge må ha råd til å gjeninnføre en større verneplikts hær og en betydelig reserve i en
1418 mobiliseringshær. Heimevernet må styrkes, økes i omfang, og Sjøheimevernet gjenopprettes.

1419 Vi vil påpeke at i et lite land som Norge er militære ressurser også en selvfølgelig del av den sivile
1420 beredskapen og forsvaret gir således mye tilbake til sivilsamfunnet. På samme måte som f. eks.
1421 militære helikoptre må være til disposisjon for sivile redningsaksjoner, må Sivilforsvaret, politi og
1422 helsevesen utrustes og styrkes for å ivareta sikkerhet for befolkning og materielle verdier også i
1423 krisesituasjoner.

1424 Landets forsvarsevne er også avhengig av befolkningens evne til å stå imot aggresjon samlet i kriser
1425 og krig. Den psykologiske krise- og krigsberedskap blant befolkningen er også avgjørende for
1426 forsvarsevnen. Dette glemmes. Et forsvar som består av mor og far vil være forankret i folket og
1427 skape forsvarsvilje. Hær og heimevern er av største betydning for dette.

1428 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*

1429

1430 41. Privatisering av barnehager og utdanningssektoren

1431

1432 AUF har troen på en sterk velferdsstat med gode og universelle tjenester. Det er når felleskapet
1433 kommer sammen at vi skaper ordningene som gjør Norge til verdens beste land å bo i. I landet vårt
1434 skal man yte etter evne, og få etter behov. Det medfører at de fleste nordmenn betaler betydelige
1435 summer i skatter til felleskapet. Det er naturlig, men da blir det særlig viktig å forvalte disse
1436 ressursene på en troverdig og tillitsvekkende måte. Da må vi private aktører i skole- og
1437 barnehagesektoren til livs.

1438 Gjennom barnehageløftet fikk alle norske barn muligheten til å gå i barnehage. Det er en prestasjon
1439 vi skal være stolte av. Samtidig anerkjenner vi at den opptrappingen ikke hadde vært mulig uten
1440 private aktører. AUF har i prinsippet ikke noe imot små og lokale private enkeltbarnehager.
1441 Problemet oppstår når Norge invaderes av barnehagekonsern, som kun er interessert i å skape
1442 profitt. AUF mener at slike selskaper må forbys, og at det offentlig må kjøpe disse barnehagene,
1443 eventuelt at disse overtas av ideelle aktører.

1444 Privatiseringen i skolesektoren er alarmerende, og en utvikling som AUF på det sterkeste vil
1445 motvirke. At skoleplasser tildeles til private aktører på evig tid må umiddelbart stoppes og ordningen
1446 må endres, slik at kommunene og fylkeskommunene kan dimensjonere skolestruktur i sitt område.
1447 Private skoler som i realiteten er en kopi av den offentlige fellesskolen må forbys, og ved søknad om
1448 opprettelse av nye skoleplasser bør ikke direktoratet eller departementet kunne overkjøre lokale
1449 folkevalgte.

1450 **AUF vil at:**

- 1451 • Tilbudet i skole- og barnehagesektoren i hovedsak er en offentlig oppgave.
- 1452 • Barnehager ikke skal kunne motta statsstøtte om de eies og drives av store konsern.
- 1453 • Privatiseringen i skolesektoren må stoppes og reverseres.
- 1454 • Private skoler skal kun tillates om de er et reelt alternativ til den offentlige fellesskolen.

- 1455 • Statsstøtten per skoleplass kun gis de skoleplassene som forvaltningsorganet vedtar er
1456 nødvendig og passende i sine skolebruksplaner.
1457 • Kommuner og fylkeskommuner skal ha vetorett ved oppretting av nye skoleplasser.
1458

1459 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*
1460

1461 42. Et organisert og seriøst arbeidsliv 1462

1463 AUF ønsker å styrke det organiserte arbeidslivet i Norge. Arbeiderbevegelsen har alltid kjempet for at
1464 arbeidstakere skal få det bedre på jobben. Gjennom en sterk organisasjonsgrad, har LO og
1465 Arbeiderpartiet skapt et trygt arbeidsliv. I dag ser vi at våre sosialdemokratiske seiere er under
1466 angrep. Styrking av arbeidslivet er en kontinuerlig kamp, hvor det faglige og realpolitiske arbeidet
1467 alltid må kjempes frem. Dagens regjering velger bevisst å ikke ta kampen for arbeidstakersiden.

1468 Det er innført en generell åpning for midlertidige ansettelser. Før var lovverket slik at ansettelser var
1469 basert på faste stillinger, med mulighet for midlertidighet ved særskilt behov. Dette var en endring
1470 som var ment til å skape flere arbeidsplasser og slippe unge lettere inn på arbeidsmarkedet, det har
1471 ikke skjedd. Det er blitt konkludert med at tiltaket ikke har skapt flere arbeidsplasser, og det er
1472 fortsatt like vanskelig for unge å komme inn på arbeidsmarkedet. Det vi derimot ser er et
1473 fremvoksende arbeidsliv, konstruert på frykt. Arbeidstakere blir ansatt i midlertidige stillinger, uten å
1474 vite om de vil bli tilbudt nye kontrakter når de gjeldene utløper. Dette skaper utrygghet, og bryter
1475 fundamentalt med arbeidslivet vår bevegelse kjemper for å opprettholde. Derfor skal loven om
1476 midlertidige ansettelser reverseres, hvor det kun skal åpnes for midlertidige kontrakter ved særskilte
1477 behov. Samtidig skal også 0-timerskontrakter forbys.

1478 Det organiserte arbeidslivet er konstruert på tariffavtaler mellom arbeidsgiver og arbeidstakersiden.
1479 En tariffavtale blir inngått etter at fagforeningen sender inn et formelt krav. Det må være nok
1480 organiserte ved arbeidsplassen, og fagforeningen er nødt til å oppfylle dokumentasjonskravene.
1481 Dette er dokumentasjon for lønn, arbeidskontrakt og arbeidsvilkår for de ansatte. I noen bransjer er
1482 slike krav vanskelige å oppfylle for arbeidstakersiden, da ikke alle arbeidstakere vil oppgi slik
1483 informasjon. Av praktiske hensyn, vil det være mer effektivt om dette ansvaret tilfaller
1484 arbeidsgiversiden. Dette er et tiltak som vil styrke det fagligpolitiske arbeidet, og opprettelsen av
1485 flere tariffavtaler.

1486 Arbeidstilsynet er en viktig institusjon for å opprettholde det arbeidslivet som er vedtatt gjennom
1487 lov og avtaleverk. Gjennom tilsyn og veiledning skal dette organet motivere bedrifter til å oppfylle
1488 sitt arbeidsgiveransvar og arbeide systematisk med å sikre et forsvarlig arbeidsmiljø. For å sikre at
1489 arbeidstilsynet oppfyller sine plikter, trenger arbeid og sosialdepartementet å oppdatere tilsynets
1490 arbeidsmetoder. Ser departementet at arbeidstilsynet trenger en økning i bevilgning av midler, må
1491 det også tilegnes organet.

1492 I dag er det for lett for arbeidsgivere å bryte loven, da lovbrudd har svake konsekvenser. Selv om en
1493 handling er forbudt gjennom lov, eller avtaler, blir ikke vedtakene opprettholdt. Det skal ikke lønne
1494 seg å drive med arbeidskriminalitet, derfor er det nødvendig at strafferammen for arbeidskriminalitet
1495 økes. Politiet har manglende ressurser til å bekjempe A-kriminalitet. I noen bransjer er det blitt så
1496 alvorlige tilstander at hovedverneombudene ikke våger å bevege seg inn på svartelistede bedrifter, i
1497 frykt for eget liv. Politiet skal tilegnes øremerkede midler til bekjempelse av arbeidslivskriminalitet,
1498 og trappe opp arbeidet for å opprettholde lovverket for arbeidslivet.

1499 **AUF vil at:**

- 1500 • At den generelle åpningen for midlertidige ansettelser skal reverseres.
- 1501 • 0-timerskontrakter skal forbys.
- 1502 • Ansvar for å oppfylle dokumentasjonskravene for opprettelse av tariffavtaler skal tilfalle
- 1503 arbeidsgiversiden.
- 1504 • Arbeid og Sosialdepartementet skal oppdatere arbeidstilsynets arbeidsmetoder, og tilegne
- 1505 manglende midler for å opprettholde sine oppgaver.
- 1506 • Alle politidistrikt skal tilegnes øremerkede midler for opptrapping av arbeidet mot
- 1507 arbeidslivskriminalitet.
- 1508

1509 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*

1510

1511 43. Skolegudstjenester

1512

1513 Religionsfriheten er et viktig prinsipp som er slått fast i FNs verdenserklæring om
1514 menneskerettigheter. Fellesskolen skal være for alle. Derfor må den være livssynsnøytral, og
1515 undervisningen skal ikke være forkynnende. Samtidig skal skolen anerkjenne og respektere elevers
1516 rett til å ha en tro.

1517 Skolegudstjenester har en lang tradisjon i Norge, særlig i forbindelse med julehøytiden. Dette er en
1518 tradisjon med røtter i Norges historie og kulturarv. AUF anerkjenner at mange har et nært forhold til
1519 skolegudstjenester. Samtidig er det en utfordring at mange skoler tar det for gitt at alle elevene skal
1520 delta på skolegudstjenester. Mange steder må elever som ikke ønsker å delta aktivt melde seg av.
1521 Dette kan oppleves som stigmatiserende og som et press til å være med. I tillegg melder elever og
1522 foreldre om at skolene ikke alltid stiller opp med et likeverdig alternativ til de elevene som velger
1523 ikke å delta på skolegudstjeneste.

1524 AUF mener at elever som ønsker det fortsatt skal ha mulighet til å delta på skolegudstjenester i
1525 forbindelse med høytider som jul og påske. Men en viktig forutsetning er at det er kirken selv, og ikke
1526 skolen, som står som arrangør. Det må være aktiv påmelding, og skolene må stille med et likeverdig
1527 og livssynsnøytralt alternativ for de elevene som av ulike grunner ikke ønsker å delta på
1528 skolegudstjeneste.

1529 **AUF vil:**

- 1530 • At skolen skal ikke stå som arrangør av religiøse arrangementer
- 1531 • At skolen skal fortsatt kunne legge til rette for at elever kan få delta på skolegudstjenester i
- 1532 regi av kirken i forbindelse med høytider som jul og påske
- 1533 • At det skal være aktiv påmelding til eventuelle skolegudstjenester
- 1534 • At skolen skal arrangere et likeverdig og livssynsnøytralt tilbud som oppleves som
- 1535 meningsfylt for de elevene som velger ikke å delta på skolegudstjeneste
- 1536 • At skolen skal legge til rette for at også elever med andre religioner eller livssyn skal kunne
- 1537 delta på arrangementer i forbindelse med religiøse høytider
- 1538

1539 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*

1540

1541 44. Studentboliger
1542

1543 I den norske velferdsstaten skal alle ha muligheten til å ta høyere utdanning. Dessverre er personlig
1544 økonomi en hindring for studenters reelle mulighet til å være heltidsstudenter. Når stadig flere
1545 studenter må ha økonomisk hjelp fra foreldre eller bli deltidsstudenter er det klart at noe må gjøres.

1546 Mye kan gjøres for at heltidsstudenter skal få bedre råd, men et av de viktigste tiltakene er å bygge
1547 betydelig flere studentboliger. Med en høyere dekningsgrad av studentboliger, særlig i de større
1548 byene, vil flere studenter kunne leie billig fra samskipnadene og leieprisene ellers i
1549 privatleiemarkedet vil kjøles ned av lavere etterspørsel. For at studentboligene i vesentlig grad skal
1550 kunne påvirke leieprisene bør dekningsgraden for studentboliger fordelt på studentmassen opp til
1551 30%.

1552 Arbeiderpartiet ligger allerede langt fremme, og var det første partiet som gikk inn for å bygge 3000
1553 studentboliger i året. Dette er bra, men ikke godt nok. Et ambisiøst og fremtidsrettet parti bør doble
1554 dette måltallet og sørge for at det årlige antallet faktisk bygges ved å øke tilskuddsandelen til 55% av
1555 kostnadsrammen. Slik sikrer storsamfunnet at studentene ikke sitter igjen med en for stor del av
1556 regningen.

1557 **AUF vil:**

- 1558
- At det skal bygges 6000 studentboliger årlig frem til dekningsgraden er på 30%
 - 1559 • At kostnadsrammen for bygging av studentboliger økes og at tilskuddsandelen heves til 55%
1560 av kostnadsrammen.
 - 1561 • At studentboliger defineres som et eget arealformål i Plan- og bygningsloven
- 1562

1563 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen*
1564

1565 Forslag som er foreslått avvist pga. at det er gjeldende politikk (45-47)
1566

1567 45. Lære- og praksisplasser
1568

1569 Det er behov for flere lære- og praksisplasser. Prinsippet om rett til læreplass må
1570 lovfestes. Det må stilles krav om at offentlige og private virksomheter må ta inn lærlinger.

1571
1572 **Arbeiderpartiets Studentlag i Bergen ønsker:**

- 1573
- Arbeide for at alle virksomheter som tar inn lærlinger, må gi en garanti for å sikre at veileder
1574 har den kompetansen som skal til for å sikre et godt faglig opplæringstilbud til lærlingen.
 - 1575 • Arbeide for at kontraktører og underleverandører skal være godkjente, aktive lærebedrifter.
- 1576

1577 *Vedtak: Avvises. Er allerede vedtatt politikk.*
1578

1579 46. Utdanningssystemet
1580

1581 Arbeiderpartiet arbeider for kvalitetssikring av realkompetansevurdering og
1582 dokumentasjon på alle utdanningsnivåer og i arbeidslivet. På grunnlag av slik

1583 dokumentasjon er det mulig med opptak til høyere utdanning. Forholdene må legges til
1584 rette for at arbeidslivet kan nyttiggjøre seg utdanning og arbeidserfaring til arbeidstakere
1585 med utenlandsk bakgrunn. Prosessen med godkjenning av utenlandsk utdanning må
1586 effektiviseres.

1587

1588 **Arbeiderpartiets Studentlag i Bergen ønsker:**

1589

- Arbeide for at relevant kompetanse opparbeidet i andre land anerkjennes og godkjennes.

1590

1591 *Vedtak: Avvises. Er allerede vedtatt politikk*

1592

1593 47. Nei til vindmøller i Stølsheimen

1594

1595 Store fjellområder i Nordhordland, herunder Stølheimen med tilstøtende områder, står på lista over
1596 mulige satsingsområder for ei storstilt utbygging av vindkraft. Planane går ut på at over 300
1597 vindmøller opptil 250 meter høge, kan verta plassert i fjellområda i Masfjorden, Modalen, Lindås og
1598 Høyanger (sør).

1599 Områdene det er snakk om er mykje brukt som tuområde både av lokalbefolkningen og tilreisande.

1600 Ei slik utbygging vil, etter Laksevåg Arbeidersamfund sin oppfatning, være eit sterkt øydeleggjande
1601 naturinngrep og vil rasere fjellområda som rekreasjon - og tuområde. Det er viktig med stillhet og ro
1602 når ein ferdes i naturen. Vindmøller lager støy, vil verta plasserte på dei høgaste toppane slik at dei
1603 vert synlege langt ute ved kysten og langt inn i fjellheimen ellers. Visuell forurensing er resultatet.

1604 Delar av Stølsheimen er frå 1990 verna under navnet "Stølsheimen landskapsvernområde".

1605 Miljøvernorganisasjonar, Bergen og Hordaland turlag og Stordalen Vel er blant dei som er sterkt imot
1606 ei utbygging. Dei fleste av grunneigarane er også imot ei utbygging.

1607 **Forslag til vedtak:**

1608

- Laksevåg Arbeidersamfund seier nei til vindmølleutbygging i Stølsheimen, eit av dei siste
1609 forholdsvis uberørte fjellområda her i vest.

1610

1611 *Vedtak: Avvises se forslag 66*

1612

1613 **Forslag som anses ivaretatt i byrådets politikk. Oversendes**
1614 **bystyregruppen (48)**

1615

1616 48. Dei nynorske røtene i Åsane

1617

1618 Åsane har sterke røter i nynorsk språk, kultur og identitet. Det gjeld også andre bydelar i Bergen, t.d.
1619 Arna.

1620

1621 I dag står nynorsken under sterkt press, også i Åsane. Salhus har meistra dette som eit heiderleg
1622 unnatak, og kan vera eit føredøme for andre krinsar i Bergen.

1623

1624 Åsane Ap har merka seg at byrådet ynskjer å gjera Bergen til nynorskbyen, og ser det som ei støtte til
1625 dei språklege og kulturelle røtene våre. Det nye kulturhuset, gjennom utforming og framtidige
1626 aktivitetar, kan også spela ei viktig rolle.

1627
1628 Åsane Ap vil dei komande åra medverka til å styrkja nynorsk språk, kultur og identitet i bydelen, og
1629 slik støtta opp under arbeidet for å gjera Bergen til nynorskbyen i Noreg.

1630
1631 *Forslag til vedtak: Anses ivaretatt i byrådets politikk. Oversendes bystyregruppen.*
1632

1633

1634 *Forslag som er i tråd med gjeldende politikk. Oversendes*
1635 *bystyregruppen for vidare arbeid. (49)*
1636

1637 49. Autisme
1638

1639 Bakgrunn/begrunnelse

1640 Fana Ap tok opp sak til årsmøtet i AiB i 2018 om behovet for etablering av kommunalt
1641 kompetansesenter for autisme. Avgått byråd Pål Thorsen sørget for vel et år siden for at Avd
1642 autisme hos PPT, ble styrket med en hel stilling, som en del av styrkingen av
1643 spesialpedagogiske tjenester. Dette er et viktig og avgjørende skritt i riktig retning, men
1644 fortsatt er det store mangler på feltet. Jeg har nettopp lest utkast til høring for den nye planen
1645 for tjenester til utviklingshemmede, den er omfattende og ambisiøs og det er veldig bra. Den
1646 vil gagne mennesker som har autisme og utviklingshemming. Men den omfatter ikke
1647 mennesker med autisme som ikke har utviklingshemming, disse faller ofte mellom to stoler.
1648 Jeg har skimlet Plan for psykisk helse 2016-2020 (gode liv i inkluderende samfunn), som
1649 heller ikke nevner autisme med et ord. Autiseforeningen har løpende dialog med kommunen
1650 om dette, men jeg tenker at om et politisk part av den størrelsen Ap er, kan være pådriver for å
1651 styrke tjenestene til mennesker med autisme, vil det være av stor betydning.

1652
1653 Forslag

- 1654 • ytterligere styrke tidlig innsats for barn/unge med autisme ved å gjøre Avd
1655 autisme (spesialenhet hos PPT) ressurssterke nok til å gi barnehager og skoler
1656 den veiledning og kompetanse de trenger, gjennom HELE skoleløpet. Pr i dag
1657 kan de tilby veiledning til og med 4. klasse. En slik satsning på tidlig innsats vil
1658 mest sannsynlig redusere behov for (dyrere) tjenester senere i livet, - det gjelder
1659 kanskje spesielt de som ikke har utviklingshemming
- 1660 • etablere kompetansesenter (egentlig tenker at den eksisterende enheten hos PPT
1661 som nevnt i pkt 1, er et svært godt utgangspunkt for å etablere dette) som sikrer
1662 gode tjenester gjennom hele livsløpet. Dette bør være et samarbeid mellom BHO,
1663 BSBI og BBSI.

1664
1665 *Forslag til vedtak: Dette er i tråd med gjeldende politikk. Oversendes bystyregruppen for vidare arbeid..*
1666

1667 Forslag som foreslås oversendes det nye styret og bystyregruppen
1668 (50)

1669

1670 50. Et løft for Løvestakksiden

1671

1672 Løvestakksiden har fått et betydelig løft de siste 10-15 årene med god hjelp fra kommunen og
1673 områdesatsningen. Dette løftet var helt nødvendig for å gjøre noe med fattigdom, rus og kriminalitet
1674 som skapte fortvilelse og frykt i området. All ære til kommunen for dette løftet. Nå prioriteres andre
1675 bydeler i områdesatsningen.

1676

1677 Ser man på levekårsundersøkelsen er det trist lesning for området Solheim sør og Solheim nord. Selv
1678 med områdesatsningen kommer disse områdene svært dårlig ut på ulike indekser og det er få
1679 endringer fra undersøkelsen i 2011 til 2016. Særlig utmerker disse levekårssonene seg med høy
1680 barnefattigdom og høy andel barneflyttinger. Sammenlignet med andre bydeler er andelen
1681 kommunale boliger svært høy. Bydelen skiller seg også ut ved at omlag 30 % av beboerne i området
1682 har innvandrerbakgrunn. Dette tallet er mest sannsynlig mye høyere for barnefamilier ettersom Ny-
1683 Krohnborg skole har omlag 65 % elever med innvandrerbakgrunn. For første og andre klassetrinnene
1684 er snittet opp mot 80%. Tallene er ikke eksakte ettersom kommunen ikke ønsker å føre statistikk
1685 over dette, men er basert på klasselister fra skolen. Selv med områdeløft og pussing på fasader er det
1686 strukturelle årsaker til at forskjellene mellom bydelene forblir.

1687

1688 **Arbeiderpartiet i Bergen vil:**

1689 Bolig:

- 1690 • At andel kommunale boliger i området reduseres. Pr i dag er det et mål om at det ikke skal
1691 komme flere kommunale boliger i dette området, men det er behov for en reduksjon av
1692 antallet boliger for en likere fordeling mellom bydeler, samt sikre mer kontinuitet for
1693 beboere i bydelen.
- 1694 • At utvalgte leietakere av kommunale boliger får mulighet til å kjøpe leiligheten de bor i ved
1695 hjelp av et utvidet samarbeid med husbanken. Dette vil redusere etterspørsel av kommunale
1696 boliger, sikre verdiskapning for familier med få muligheter for ordinært kjøp av eiendom.
- 1697 • At utvalgte kommunale leiligheter utvides til større leiligheter ved sammenslåing. Dette for å
1698 redusere antall kommunale boliger i området og sikre stabilitet for familier som ønsker å bli
1699 værende.
- 1700 • At byggesaker med ønske om seksjonering av leiligheter praktiseres strengere i sentrum og
1701 sentrumsnære bydeler.
- 1702 • At det eierseksjonsloven endres for å begrense kortidsutleie. Det bør legges inn et forbud
1703 mot at profesjonelle aktører får leie leiligheter på langtidskontrakt av seksjonseiere.
- 1704 • At det føres jevnlig tilsyn med utleiepraksis og at ulovlig utleie sanksjoneres strengt.

1705 Skole:

- 1706 • At det føres statistikk i skolen der det kommer frem antal elever med minoritetsspråklig
1707 bakgrunn. Dette for å tydeliggjøre ressursbehovet på skolene. Denne oversikten bør
1708 inkludere alle som ikke har norsk som førstespråk. Altså både elever med ikke-vestlige
1709 bakgrunn og med bakgrunn fra vest-europa og østeuropeiske land.

- 1710 • At tildeling av ressurser til skole og barneverntjeneste styrkes i bydeler med høy andel
- 1711 befolkning med ikke-vestlig bakgrunn og høy andel arbeidsinnvandring fra øst Europa (basert
- 1712 på statistikk).
- 1713 • At det utredes for at ungdomsskoleelever ved Møhlenpris skole kan tilhøre Ny-Krohnborg
- 1714 skolekrets
- 1715 • At tilgang til fritt skolevalg for grunnskoleelever begrenses.
- 1716 • At det innføres leksehjelp i SFO-tid fra 1. klasse.

1717 Trafikk:

- 1718 • At lovnader om soneparkering og fartsreducerende tiltak på Løvestakksiden blir gjennomført
- 1719 • At Løvestakksiden blir det neste prøveprosjektet for bilfri bydel
- 1720 • At hjertesoneprosjektet blir prioritert satsningsområde

1721 Områdesatsning:

- 1722 • At områdesatsningen videreføres i Solheim sør/nord
- 1723 • At det settes av penger for å realisere planer som er laget for opprustning av kommunal
- 1724 fotballbane ved Solheimsgaten, samt tilhørende områder rundt Krohnsminde borettslag
- 1725 (tegninger fra bymiljøetaten foreligger)
- 1726 • At lekeplassen ved Hordagaten 51 blir opprustet.

1727

1728 *Forslag til vedtak: Oversendes det nye styret og bystyregruppen. Programkomiteen må se nærmere på*

1729 *dette.*

1730

1731 Forslag som oversendes bystyregruppen (51-59)

1732

1733 51. Tiltak for begrensnng av utslipp - miljøgift på Slettebakken.

1734

1735 Fyllingen på Slettebakken ble startet som et krisetiltak da båtfrakt utenbys ble sterkt begrenset under

1736 2.verdenskrig. Ved etableringen ble det klart at drenering av fyllingen var utilstrekkelig. Miljøfarlig

1737 boss skapte grunnlag for senere vann- og luftspredning av bl.a. PCB.

1738 Tidligere miljøundersøkelser har bl.a. vist et relativt klart sammenfall i PCB profil i fyllingen og

1739 Tveitevannet. Det synes klart at PCB kan tilføres et område på mange måter, bl.a. gjennom ulike

1740 spilloljer eller avfall fra malings- og bunnstoffproduksjon. Et felles problem er at mellomtrinn i

1741 nedbrytningen av PCB kan skape betydelige mengder dioksin, som også veksler mellom vann og

1742 luftspredning.

1743

1744 Arbeiderpartiet i Bergen vil arbeide for:

- 1745 • kartlegging av om PCB-7 profilen og dioksin som finnes på Slettebakken er spredd til elver og
- 1746 vann nær Fjøsangervassdraget og videre til terskelfjord og hav.
- 1747 • gjennomføring av nødvendige lokale rensetiltak for å stoppe miljøgifter før de videreføres og
- 1748 spres med overvann eller kloakk
- 1749 • styrking av det forebyggende helsearbeidet i Bergen kommune, slik at man også kan påvise
- 1750 samvirkende miljøgifter i luft og vann av betydning for befolkningens helse og levealder.

1751

1752 *Forslag til vedtak: Oversendes bystyregruppen.*

1753

52. Den grønne byen – park – treplanting

Treplan for Bergen må forsterkes og utvides til også å omfatte bydelene, i tillegg til sentrale byrom og parker. Målet er økt livskvalitet og trivsel i bomiljø hvor de fleste av byen innbyggere har sitt daglige liv og ferdsel.

En treplan for bydelene med f.eks. mindre bydelsparker og planting og vedlikehold av trær tas inn i planarbeidet. En synlig grønn by for alle har også et miljøperspektiv, da det vil bidra til økt opptak av CO₂.

Det finnes i dag flotte allèer bl.a i Årstadveien, Løbergsveien, Folke Bernadottes vei og et nytt forsøk i Inndalsveien. Det må være mulig å skape flere nye allèer ute i bydelene. Vakre gamle trær utenom bydelsparker og i private hager, har bidratt til å forskjønne og sette karakter til strøk og boligområder. Dessverre ser vi at trær ofte må vike i forbindelse med fortetting og urbanisering. På ledig areal og langs gater og veier må det kunne plantes trær som gir et visuelt løft, uten at disse tar for mye utsikt og sol for beboerne i området, eller er til fare for trafikken. Dette gjøres i samarbeid med øvrige tekniske etater.

Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- at det utarbeides en detaljert treplan for hver bydel
- at det foretas registrering av alle verneverdige trær
- verneverdige trær vedlikeholdes. Det gis offentlig støtte og bistand med profesjonelle trepleiere for vedlikehold, beskjæring etc.
- ledige offentlige areal beplantes der dette er hensiktsmessig, uten at det går på bekostning av sol og utsiktsforhold eller trafikkavvikling i boligområder

Forslag til vedtak: Intensjonen støttes. Oversendes bystyregruppen.

53. Hele folket i arbeid!

Arbeiderpartiet sitt slagord fra valgkampen i 1933 er fremdeles like aktuelt i dag som den gang. En av våre store utfordringer er arbeidsføre nordmenn som ikke kommer seg inn i arbeidslivet av ulike grunner. Personer som ufrivillig holdes utenfor arbeidslivet kommer oftere i en negativ spiral med dårlig selvfølelse og manglende tilhørighet.

Arbeiderpartiet i Bergen vil derfor jobbe for å fjerne hindringer som holder disse menneskene utenfor arbeidslivet. Utfordringene er sammensatte og krever en aktiv fagbevegelse og tillitsvalgte på arbeidsplassene, sammen med politikken.

I den nye IA avtalen er ikke lenger funksjonshemmede omtalt som en satsning, men skal ivaretas gjennom tiltak i regjeringens inkluderingsdugnad. Dette vil gjøre denne gruppen utsatt for ulike regjeringers politiske vurderinger. Arbeiderpartiet skal ha som mål å opprette tilrettelagte arbeidsplasser både i og utenfor kommunen, blant annet gjennom kommunens traineeprogram.

Heltid er en rett, deltid en mulighet. Noens heltid er allikevel andres deltid. Å yte etter evne og få etter behov betyr at noen vil jobbe fulltid uten at stillingsbrøken tilsvarer det. Ikke alle kan jobbe 100%, men mange kan jobbe «personlig fulltid». Arbeidsgiverne og det offentlige må i større grad

1798 pålegges å tilrettelegge arbeidet og det må finnes reelle sanksjoneringsmuligheter mot arbeidsgivere
1799 som ikke bidrar til dette.

1800 Gjennom forskning er det vist at arbeidssøkere blir diskriminert, blant annet ut i fra navn. Selv om de
1801 er kvalifisert for stillingene, kan de oppleve og ikke bli innkalt til intervju. Arbeiderpartiet i Bergen vil
1802 derfor jobbe for at økt anonymisering av søknadsprosesser. Kommunene bør i større grad legge opp
1803 til kommunal arbeidspraksis etter modell fra Fjell Kommune, for å få flere ut i arbeid på sikt.

1804 **Arbeiderpartiet i Bergen krever at:**

- 1805 • Kommunene skal i større grad tilby arbeidstrening i egen organisasjon.
- 1806 • Arbeiderpartiet skal få utredet mulighetene for anonymisering av søknadsprosessen.
- 1807 • Sanksjonsmulighetene mot arbeidsgivere som ikke tilrettelegger, styrkes.

1808

1809 *Forslag til vedtak: Vedtas, oversendes bystyregruppen.*

1810

1811 54. Universell utforming

1812

1813 En tilgjengelig og levende by er avhengig av at byen er universelt utformet. Mange eldre med
1814 bevegelsesvansker og som er avhengig av rullestol kommer seg ikke rundt i nærmiljøet eller kan
1815 besøke nærmeste dagligvarehandel. Det er ikke etablert nedsenkede fortauskanter slik at
1816 rullestolbrukere kan komme seg fram. Mange steder mangler det fotgjengerfelt, og en del eldre føler
1817 seg innestengt.

1818 Arbeiderpartiet vil: Skal eldre rullestolbrukere kunne bo hjemme så lenge som mulig, må det
1819 etableres bedre tilrettelegging fra Bergen kommune sin side. Det må etableres fotgjengerfelt og
1820 nærmiljøet må ha universell tilrettelegging.

1821 *Forslag til vedtak: Vedtas, oversendes bystyregruppen..*

1822

1823 55. Brostein

1824

1825 Brostein er estetisk pent, men gir unødige utfordringer for personer med mobilitetsvansker.
1826 Rullestolbrukere klager på fremkommelighet og vansker med å ta seg fram i Bergen sentrum uten å
1827 bli ristet halvt i hel. Bergen vil, for fremtid, vurdere heller eller annen dekkelegging framfor brostein i
1828 de områder hvor dette er aktuelt.

1829 *Forslag til vedtak: Oversendes bystyregruppen.*

1830

1831 56. Båtliv i Storelungeren

1832

1833 Forslag: Arbeiderpartiet i Bergen ber om at det blir tilrettelagt for at Draugen båtforening kan halde
1834 fram sin aktivitet.

1835 Begrunnelse:

1836 Draugen og Neptun båtforeninger i Storelungeren er tradisjonelle, dugnadsbaserte og demokratiske
1837 frivillige organisasjoner som har eit lågterskeltilbod til dei som ønsker å nyte friluftslivet langs sjøen i

1838 Bergen ved hjelp av mindre fritidsbåtar, kajakk og liknande. Mange tilsvarende anlegg i Bergen er
1839 private kommersielle marinaanlegg som er svært kostbare å kjøpe seg inn i og med høge
1840 månedskostnader. Draugen blei etablert i 1937 og har gitt tusenvis av bergensarar eit svært rimelig
1841 og godt aktivitetstilbud samstundes som at medlemmene i praksis får oppleve det positive i å jobbe
1842 saman i fellesskap. Denne aktiviteten som Bergen AP ønskjer å fremje og som allereie er veletablert
1843 ser ut til vere truga av at kommunen sine planar ikkje legg til rette for det. Draugen har fått oppseiing
1844 av Bergen kommune utan noko alternativ lokalisering. Det betyr at kommunen i praksis legger ned
1845 denne frivillige organisasjonen. Dette er ikkje er i tråd med forslaga i partiprogrammet.

1846 *Forslag til vedtak: Oversendes bystyregruppen.*

1847

1848 57. Vurdere opptrapping av omsorgsbaserte rustiltak for unge (cannabis)

1849

1850 Forslag: Arbeiderpartiet vil:

- 1851 • Annerkjenne utfordringer relatert til økt cannabisbruk blant unge.
- 1852 • Øke forebyggende innsats
- 1853 • Tilby omsorgsbaserte tiltak i kommunal regi for ungdom som ønsker støtte/hjelp til å slutte
- 1854 med cannabis.

1855 Begrunnelse:

1856 Økning i cannabisbruk blant unge skaper bekymring på skoler i Bergen (noe som fikk endel
1857 mediedekning i forrige ukes BA). Undersøkelser og lokale tall støtter opp under bekymringen
1858 (Ungdata undersøkelsen).

1859 Forskning viser også at unge cannabisbrukere trives dårligere på skolen, er mer utsatt for mobbing og
1860 har flere helseplager. Mens Oslo og andre kommuner har omsorgsbaserte tilbud er det uklart hva
1861 Bergen gjør på dette området annet enn at det tilbys en oppfølgingssamtale (tidlig ute programmet).
1862 Dersom ungdom ikke møter opp til disse samtalene tilbakeføres saken til politiet.

1863 Bergen kommune oppgir at de trapper ned innsatsen på for eksempel frivillige hasjavvennings-
1864 programmer for ungdom (referer til samtale med ruskoordinator i Bergen kommune), til tross for at
1865 det eksisterer programmer med overbevisende dokumentasjon.

1866 I overgangen fra justis til helse/omsorg som reaksjon på rusbruk bør kommunen ha noe annet enn
1867 straff å stille opp med. Vi bør jobbe for at det er tilgjengelige omsorgsbaserte lavterskeltilbud for
1868 ungdom og unge mennesker som ønsker å slutte med cannabis, i tillegg til å utvikle forebyggende
1869 tiltak.

1870 Dette bør være tilgjengelig i kommunal regi. Mange andre byer i Norge som opplever utfordringer
1871 med økt cannabisbruk har trappet opp den kommunale innsatsen. Temaet opptar foreldre,
1872 medelever og ansatte ved ungdomsskoler og videregående skoler i Bergen.

1873 *Forslag til vedtak: Støtter intensjonen. Oversendes bystyregruppen*

1874

1875 Forslag fra Arna Arbeiderparti

1876

1877 58. Bevar Arnavågen

1878

1879 Arna Arbeiderparti mener at Arbeiderpartiet i Bergen må gå inn for å bevare og utvikle Arnavågen
1880 som en viktig miljøfaktor for Arna Bydel. Herunder ruste opp og utvikle strandpromenaden langs
1881 vågen.

1882 Arnavågen er et aktivum for Arnas befolkning, og har alle muligheter for å utvikles på en måte som
1883 gjør den enda mer attraktiv for innbyggerne.

1884 Området er mye brukt til sjø- og friluftsliv, med umiddelbar nærhet til Bergens eneste laksebærende
1885 elv. I ytre del av Vågen ligger to flotte badeplasser, og langs den østre delen av Vågen er det bygget
1886 en flott strandpromenade rundt hele vågen, bundet sammen med en gang og sykkel-bro mellom
1887 Holmen og Seimskaien. Arna Arbeiderpartilag mener at kommunen som strakstiltak må sørge for
1888 beplantning, utplassering av benker og boss spann langs eksisterende strandpromenade.

1889 Vedtak:

1890 Enstemmig vedtatt oversendt årsmøte i Arbeiderpartiet i Bergen

1891 *Forslag til vedtak: Oversendes bystyregruppen.*

1892

1893 59. Revitalisering av Ytre Arna

1894

1895 Arna Arbeiderpartilag mener at Bergen kommune må prioritere oppfølgingen av kommunedelplan
1896 Ytre Arna og legge til rette for at utviklingen av sentrumsområdet og ned mot «Kommunekaien» kan
1897 realiseres.

1898 Det har vært gjort mye positivt arbeid gjennom områdesatsingen for Ytre Arna, men de tiltak som
1899 skal tilrettelegge for at området utvikles etter at områdesatsingen trekker seg ut er fraværende.

1900 Skal stedet kunne opprettholde et minimum av offentlig og privat servicetilbud, så må det legges til
1901 rette for en viss utvikling av bolig- og næringsareal.

1902 Asplan Viak lagde for en tid tilbake en plan på vegne av Bergen Kommune som viste hvordan dette
1903 kan utvikles. Nå haster det med å få realisert deler av dette om ikke siste del av offentlig- og privat
1904 servicetilbud skal forsvinne.

1905 Vedtak:

1906 Enstemmig vedtatt oversendt årsmøte i Arbeiderpartiet i Bergen

1907 *Forslag til vedtak: Oversendes bystyregruppen.*

1908

1909

1910 Forslag oversendes styret (60)

1911

1912 60. Arbeidsgruppe for transformasjon av sentrumsområder og næringsutvikling

1913

1914 Arbeiderpartiet i Bergen nedsetter en komite som skal utvikle politikk som sikrer at kommune er
1915 godt rustet til å gjennomføre transformasjon av områder i og nær Bergen sentrum. Det må legges
1916 vekt på at man tilrettelegger for både nødvendig næringsareal, og boligareal. I tillegg er det viktig at
1917 man sikrer allmenheten tilgang til allmenninger og sjø, slik at man ivaretar Bergen som en maritim
1918 by.

1919 *Forslag til vedtak: Oversendes styret.*

1920

1921 Forslag oversendes Vestland AP og bystyregruppen (61-62)

1922

1923 61. Et organisert arbeidsliv:

1924

1925 Norge har lyktes godt med å skape et samfunn med små forskjeller og høy tillit. Mye av æren for
1926 dette har det organiserte arbeidslivet med kollektive forhandlinger og tillitsbasert samarbeid mellom
1927 partene. Den norske modellen.

1928 Dessverre ser vi stadig at modellen er under press, og lavlønnskonkurransen presser mot
1929 grunnmuren i vår modell – tariffavtalene. Som for eksempel saken på Sekkingstad og den pågående
1930 kampen om tariffavtale i Traftec.

1931 Arbeiderpartiet i Bergen vil derfor aktiv støtte opp om det organiserte arbeidslivet og legge til rette
1932 for en sunn og rettferdig konkurranse.

1933 **Arbeiderpartiet i Bergen vil derfor:**

- 1934 • Fortsette å løfte frem de tillitsvalgt i kommunen og ta de og deres organisasjoner med på råd
- 1935 i de saker som omhandler deres arbeidshverdag.
- 1936 • Bidra til at tariffavtalene blir en samfunnsnorm gjennom:
- 1937 • "AiB skal gjennom kommunens anbudsrunder sette krav om at bedriftene opererer med
- 1938 lønns- og arbeidsvilkår som er i tråd med den gjeldende landsdekkende tariffavtale og / eller
- 1939 allmenngjøring. For å sikre seriøsiteten i anbudsrundene må også dette dokumenteres.
- 1940 Dokumentasjonen skjer i form av tariffavtaler eller lønnslipper og arbeidskontrakter"
- 1941 • Innarbeidet krav som sikrer etterlevelse av de nye reglene i Arbeidsmiljøloven om innleie og
- 1942 ansettelser og arbeidstid. (AML §14.9, §14.6 og §14.12)
- 1943 • Støtter de ansattes i deres kamp for tariffavtaler.

1944

1945 *Forslag til vedtak: Vedtatt. Oversendes Vestland HAP og bystyregruppen.*

1946

1947 62. En aktiv alderdom

1948

1949 Å sikre eldre en trygg og verdig alderdom er kommunenes lovpålagte oppgave. For at kommunene
1950 skal ha mulighet til å gi eldre det tilbudet de fortjener må Stortinget sørge for en god nok
1951 kommuneøkonomi.

1952 I dag jobber flere tusen kvinner og menn i pleie- og omsorgssektoren. Tross engasjerte mennesker
1953 og varme hender i omsorgen blir det stadig rapportert at ansatte ikke føler at de har tid til å gjøre
1954 hverdagen til de eldre mer sosial ved å ta den ekstra praten eller å ta beboere med på tur.

1955 AUF mener at det er behov for flere aktivitetstilbud for eldre, og at det særlig er viktig å ansette flere
1956 aktivitører på sykehjem og eldresenter. Antall eldre i Norge blir stadig høyere. Mange eldre står
1957 lengre i jobb, og er en stor ressurs for samfunnet vårt. Samtidig er det for få møteplasser og
1958 aktivitetstilbud for eldre som er tilpasset deres ønsker og behov.

1959 **AUF vil:**

- 1960 • At kommunene må ta ansvar for å ansette aktivitører i eldreomsorgen
- 1961 • At flere kommuner skal innføre prøveprosjekt med sommerjobb for unge mellom 16 - 18 år
- 1962 som aktivitører på sykehjem etter modell fra Bergen
- 1963 • At alle kommuner skal ha tilbud om møteplasser og aktivitetstilbud for eldre
- 1964 • At det må legges til rette for bedre dagtilbud og aktivitetstilbud for demente
- 1965

1966 *Forslag til vedtak: Vedtas. Sendes bystyregruppen og Vestland Ap.*

1967

1968 **Forslag vedtas oversendes Vestland AP (63-66)**

1969

1970 Forslag fra Bergenhus arbeiderparti

1971

1972 **63. Nei til fjorddeponering**

1973

1974 Arbeiderpartiet i Bergen har allerede klare vedtak som sier at vi ikke ser på fjorddeponering som en
1975 god løsning for håndtering av gruveavgang. Det må stilles strengere krav til at man skal ha full
1976 utnyttelse av ressursene i gruveprosjekt. At man altså finner alternative løsninger for massene. Å
1977 innføre avgift på nyttak av masse og avfallsmasse kan gi insiniment for utvikling og valg av metoder
1978 som gir mest mulig utnytting av mineralressurser som blir tatt ut og dermed minst mulig avfall.
1979 Gevinstene vil være ivaretagelsen av natur, ikke ressurssløsing og mindre miljøskadepotensial.

1980 **Arbeiderpartiet i Bergen vil:**

- 1981 • Full utnyttelse av ressursene i alle gruveprosjekt i regionen. Slik at man unngår deponering av
- 1982 avgangsmasser i fjord/sjø.
- 1983 • Det må greias ut kva moglegheter som finnes for massar frå gruvedrift som i større grad kan
- 1984 utnyttast til andre føremål.
- 1985 • Innføre avgift på uttak av masser og avfallsmasser i gruveprosjekt.
- 1986 • Framtidige søknadar om å deponera gruveavfall i sjø vert ikkje innvilga.
- 1987 • Det innvilga utsleppsløye for deponering av gruveavfall i Førdefjorden må vurderast på nytt.
- 1988

1989 *Forslag til vedtak: Vedtas, sendes årsmøtet i HAP.*

1990

1991 **64. Vannkraft**

1992

1993	Vannkraft er en viktig del av energitilførselen vår. Arbeiderpartiet ser at det er et stort potensiale i å
1994	effektivisere eksisterende anlegg og linjenett. Dette vil og kunne gi kraftnæringen en vekst uten å
1995	bygge ut vassdrag som i dag ikke er utbygget.
1996	Arbeiderpartiet i Bergen vil:
1997	• Arbeide for å effektivisere eksisterende vasskraftanlegg og linjenett.
1998	• I verna vassdrag skal søknad om bygging av kraftverk, inkludert småkraftverk, avslåast. I
1999	andre vassdrag skal omsyn til naturmangfald og miljøvern vega tyngre enn omsyn til ønsket
2000	om kraftutbygging.
2001	
2002	<i>Forslag til vedtak: Vedas, oversendes årsmøtet i Vestland Ap.</i>
2003	
2004	65. Buekorpsene i Bergen
2005	
2006	Buekorpsene i Bergen er en viktig kulturbærer for lek og samhold. Arbeiderpartiet i Bergen vil sikre at
2007	buekorpsene får midler slik at man har skikkelige tilholdssteder for aktivitet. Arbeiderpartiet vil også
2008	sikre korpsenes ekssererplasser slik at disse ikke blir forringet eller at korpsene må vike for andre
2009	arrangement.
2010	<i>Forslag til vedtak: Vedtas, sendes årsmøtet i HAP.</i>
2011	
2012	66. Nei til vindmøller i Stølsheimen Landskapsvernområd
2013	
2014	Store fjellområder i Nordhordland, herunder Stølheimen med tilstøtende områder, står på listen over
2015	mulige satsingsområder for en storstilt utbygging av vindkraft. Planene går ut på at over 300
2016	vindmøller opptil 250 meter høye, kan bli plassert i fjellområdene i Masfjorden, Modalen, Lindås og
2017	Høyanger.
2018	Områdene det er snakk om er mye brukt som turområde både av lokalbefolkningen og tilreisende.
2019	En slik utbygging vil være et sterkt ødeleggende naturinngrep og vil rasere fjellområdene som
2020	rekreasjons - og turområder. Det er viktig med stillhet og ro når man ferdes i naturen. Vindmøller
2021	lager støy, vil være plasserte på de høyeste toppene slik at de blir synlig langt ute ved kysten og langt
2022	inn i fjellheimen. Visuell forurensing er resultatet.
2023	Delar av Stølsheimen er frå 1990 verna under navnet "Stølsheimen landskapsvernområde".
2024	Miljøvernorganisasjoner, Bergen og Hordaland turlag og Stordalen Vel er blant de som er sterkt imot
2025	en utbygging. De fleste av grunneierne er også imot en slik utbygging.
2026	Arbeiderpartiet i Bergen sier nei til vindmølleutbygging i Stølsheimen, et av de siste forholdsvis
2027	uberørte fjellområdene her Vest.
2028	<i>Forslag til vedtak: Vedtas. Oversendes Vestland Ap.</i>
2029	
2030	Forslag oversendes fylkestingsgruppen (67)
2031	

2032 67. Kollektivtransport i bydelene

2033

2034 Bergen har et godt utbygd kollektivnett langs hovedtrasseene. Imidlertid står en bydel uten noen
2035 form for kollektivtilbud; Møhlenpris. En argumentasjon om at denne gamle bydelen er så nært
2036 Bergen sentrum at man ikke trenger kollektive transportmuligheter faller på sin egen urimelighet.
2037 Skal eldre og personer med mobilitetsvansker komme seg ut av bydelen trenger man et
2038 kollektivtilbud som også omfatter denne bydelen.

2039 Arbeiderpartiet vil: arbeide for at også Møhlenpris blir inkludert i Skyss sitt rutetilbud, alternativt
2040 arbeide for å sette opp egen kommunal rute.

2041 *Forslag til vedtak: Oversendes fylkestingsgruppen.*

2042

2043 Forslag oversendes stortingsgruppen (68-69)

2044

2045 68. Institusjonsnavn

2046

2047 Forslag: Bergen Arbeidersamfund mener at alle offentlige institusjoner burde navngis etter norsk
2048 rettskriving og beskrive institusjonens kjerneoppgaver.

2049 *Forslag til vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen.*

2050

2051 69. Strakstiltak nødvendig for å øke godstransport på jernbane.

2052

2053 Forslag;

2054 Arbeiderpartiet må arbeide for strakstiltak for å øke godstransporten på jernbane, og iverksette tiltak
2055 som bedrer godstransporten på jernbane også på sikt.

2056 Begrunnelse;

2057 Gods på jernbane gir stor klimagevinst.

2058 Lastebilene frakter stadig mer gods på bekostning av en elektrisk drevet jernbane, det skjer stikk i
2059 strid med Stortingets klimamål. For 2019 frykter en at ytterligere reduksjon i godstrafikken på
2060 jernbane kan bety 1000 lastebiler mer på veiene.

2061 I tillegg kjører utenlandske vogntog flere turer innenlands til betingelser jernbanen ikke kan
2062 konkurrere med.

2063 Mer gods på jernbane vil redusere miljøbelastningene og gi økt trafiksikkerhet.

2064 Flere EU land har innført miljøstøtte som kompensasjon for baneavgift og andre konkurransemessige
2065 ulemper.

2066 Denne støtteordningen må komme på statsbudsjettet og det må legges frem et forslag som
2067 forutsetter forutsigbarhet i transportmarkedet.

2068 Parallelt må regjeringen forsere investeringene i tiltak som styrker godstransporten også på lang sikt.

2069 Her ligger det klart enkle tiltak som vil redusere klimagassutslippet betydelig. Med å ta tak i disse
2070 tiltakene, er det god anledning til å vise at en tar klimaproblemet alvorlig.

2071 I tillegg til dette bør den uutnyttede kapasiteten på sjøtransportsiden benyttes, ut fra samme
2072 argumentasjon.

2073 *Forslag til vedtak: Ivaretatt i dagens politikk. Oversendes stortingsgruppen.*

2074

2075